

Małopolska w elicie

KE uznała nasz region za jedną z Regionalnych Dolin Innowacji

KPT ScaleUp Booster

Akcelerator przemysłu 4.0 czeka na Twoje rozwiązania

MARR

Nowy projekt z udziałem liderów kreatywności

Standardy Obsługi Inwestora

Nowa jakość obsługi inwestorów – partnerstwo na rzecz rozwoju

Łukasz Smółka, marszałek Małopolski

Zrównoważony rozwój Małopolski to dla mnie priorytet

WDRAŻA
ROZWIĄZANIA PRZYSZŁOŚCI

 MAŁOPOLSKA
INNOWACYJNA

Europejski Region Przedsiębiorczości

to

KRAKOWSKI PARK TECHNOLOGICZNY

laureatem nagrody Global Free Zones of the Year 2023!

- cała Małopolska strefą inwestycji
- preferencje dla małych i średnich przedsiębiorstw
- zwolnienia podatkowe do 70%
- specjalne warunki dla inwestorów w Chrzanowie, Gorlicach, Jędrzejowie, Nowym Sączu, Nowym Targu, Tarnowie, Zakopanem
- doradztwo i opieka poinwestycyjna

**Krakowski Park Technologiczny
zaprasza wszystkich przedsiębiorców!**

KONTAKT:
strefa@kpt.krakow.pl
tel. 12 640 19 49

WWW.KPT.KRAKOW.PL

FOT. UMWM

SAMORZĄD

str. 4-6

Łukasz Smółka,
marszałek Małopolski:
– Zrównoważony rozwój Małopolski
to dla mnie priorytet

str. 7

Małopolska Regionalną Doliną Innowacji.
W ten sposób Małopolska dołączyła
do elitarnego grona regionów, które
wspierają i rozwijają innowacyjność

str. 8-11

Niedostrzegalna kultura? Świat ulotny,
wyjątkowy i bardzo istotny. O roli kultury
i biznesu mówi Joanna Orlik, dyrektorka
Małopolskiego Instytutu Kultury

FOT. B&K

ROZWÓJ

str. 12

Małopolska – Europejski Region
Przedsiębiorczości. Ambitne cele
i stabilna wizja rozwoju. Prestiżowe
wyróżnienie dla naszego regionu

str. 13

KPT ScaleUp Booster – akcelerator
przemysłu 4.0 czeka na Twoje
rozwiązania. 300 000 zł wsparcia
na rozwój produktu i jego wdrożenie

str. 14-15

Małopolska Agencja Rozwoju
Regionalnego. Twórczo, przemysłowo
i kulturalnie. Nowy projekt z udziałem
małopolskich liderów kreatywności

FOT. MARR

KREATYWNOŚĆ

str. 16

Nowa jakość obsługi inwestorów
w Małopolsce – partnerstwo
na rzecz rozwoju. Nasz region słynie
z przedsiębiorczości mieszkańców

str. 17

Tańsze kredyty wspierające
zrównoważone inwestycje dla firm.
Wnioski o takie kredyty można
składać do 21 grudnia

str. 18-19

Pomorskie inspiracje dla samorządów.
To kolejne działanie realizowane
w ramach projektu Standardy Obsługi
Inwestora w Małopolsce 2.0

WYDAWCA

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki
Zespół ds. Marketingu Regionalnej Gospodarki
ul. Raclawicka 56, 30-017 Kraków

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Andrzej Bańka
redaktor naczelny
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Jerzy Kopeć
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Małgorzata Małek

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego SA

Krystyna Sadowska

Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

REDAKCJA

Edyta Spyczyńska

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Jacek Lach

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Jerzy Fugas

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Jacek Adamczyk

Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego SA

Barbara Wityńska-Słęcz

Krakowski Park Technologiczny Sp. z o.o.

Marek Długopolski

Paulina Szymczewska

DRUKARNIA

Leyko

Zdjęcie na okładce: UMWM

Zrównoważony rozwój Małopolski to dla mnie priorytet

tekst Biuro Prasowe

– Rozwój Małopolski powinien być zharmonizowany i kompleksowy, dlatego będziemy realizować działania przewidziane w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego – Małopolska 2030 – mówi ŁUKASZ SMÓŁKA, marszałek Małopolski

– Panie Marszałku, na wstępie serdecznie gratuluję wyboru i życzę sukcesów. Co chciałby Pan powiedzieć Małopolanom na początku 5-letniej kadencji nowych władz Małopolski.

– Na początku chciałbym podziękować wszystkim Małopolanom, którzy uczestniczyli w wyborach. Wybierając radnych Sejmiku Województwa Małopolskiego, mieszkańcy Małopolski zdecydowali o przyszłości swojej małej ojczyzny. Czuję się zobowiązany i dołożę wszelkich starań, aby nie zawieść oczekiwań wyborców i przede wszystkim małopolskich przedsiębiorców. W szczególności zależy mi na współpracy z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw z regionalnymi instytucjami otoczenia biznesu, współpracy, która w efektywny sposób przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gospodarczego Województwa Małopolskiego.

– Jak wyobraża Pan sobie rozwój Małopolski w perspektywie kolejnych 5 lat? Możemy spodziewać się przysłowiowej „rewolucji”, czy zmiany będą miały jednak charakter ewolucyjny?

– Jestem zdecydowanie zwolennikiem ewolucyjnych zmian dokonywanych w oparciu o wcześniej przyjęty plan. Rozwój Małopolski powinien być zharmonizowany i kompleksowy, dlatego będziemy realizować działania przewidziane w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego – Małopolska 2030. Pragnę, aby zrównoważony rozwój Małopolski prowadził do podnoszenia jakości życia mieszkańców we wszystkich częściach regionu.

– Mówiąc o Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego, które obszary rozwoju naszego regionu są kluczowe w Pana ocenie?

– Zarząd Województwa Małopolskiego, pracując nad strategią, przyjął określoną strukturę, której elementy zostały jasno zdefiniowane. Nasza strategia zakłada podjęcie działań w ramach 5 obszarów. Pierwszy obszar ma na celu realizację polityk wspierających małopolskie rodziny, poprawę opieki zdrowotnej, poprawę bezpieczeństwa, rozwój sportu i rekreacji, ochronę dziedzictwa i wsparcie uczestnictwa w kulturze, rozwój edukacji oraz wspierania aktywności zawodowej. Drugi obszar to „Gospodarka”. Strategia zakłada działania mające na celu podniesienie innowacyjności i konkurencyjności regionu, wsparcie turystyki, realizacji inwestycji z zakresu zintegrowanego i zrównoważonego transportu, rozwój cyfryzacji oraz wprowadzanie gospodarki o obiegu zamkniętym. Obszar trzeci określiliśmy mianem „Klimat i środowisko”. Ta część zakłada działania skoncentrowane na ograniczaniu zmian klimatycznych w tym poprawie jakości powietrza, rozwoju OZE i efektywności energetycznej. Obszar czwarty to „Zarządzanie strategiczne rozwojem”. W tej części strategii określiliśmy działania koncentrujące się na zbudowaniu funkcjonalnego systemu zarządzania rozwojem województwa, współpracy i partnerstwa oraz promocji regionu. I ostatni piąty obszar „Rozwój zrównoważony terytorialnie” zakłada działania adresowane do miast i obszarów wiejskich oraz ukierunkowane na zrównoważony rozwój przestrzenny, spójność wewnątrzregionalną i dostępność.

– Pozwolę sobie zapytać o obszar drugi, tj. Gospodarkę. Powiedział Pan, że strategia zakłada działania mające na celu podniesienie innowacyjności i konkurencyjności regionu oraz wsparcie turystyki. Proszę powiedzieć, jak w praktyce realizowane będą te działania i czy są na nie środki finansowe?

– Podnoszenie innowacyjności regionu uważam za absolutny priorytet. Projektując strategię, analizowaliśmy wskaźnik intensywności prac badawczo-rozwojowych, czyli udział nakładów wewnętrznych na działalność badaw-

ŁUKASZ SMÓŁKA, marszałek Województwa Małopolskiego

czo-rozwojową w relacji do PKB. W Małopolsce wyniósł on 1,56%, a w skali kraju średnio wynosił 1,46%. Liczby te wyraźnie wskazują, że jako region jesteśmy innowacyjni, mimo że Polska jako taka – w skali europejskiej – ma status umiarkowanego innowatora. Mam również nadzieję, że wydatkowanie środków w ramach nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej przyczyni się do zwiększenia wskaźnika intensywności prac w obszarze B+R i w praktyce przyczyni się do dalszego zwiększania konkurencyjności i innowacyjności małopolskich firm.

– Magazyn Business in Małopolska ukazuje się na terenie Województwa Małopolskiego i skierowany jest głównie do przedsiębiorców. Stąd moje pytanie – co Województwo Małopolskie ma do zaoferowania firmom?

– Oferta wsparcia dla małopolskich firm jest bardzo szeroka i obejmuje wiele działań związanych w szczególności ze wsparciem eksportu małopolskich firm, pozyskiwaniem nowych inwestycji czy promocją innowacji w przedsiębiorstwach. Oferujemy nie tylko wsparcie finansowe, ale również instytucjonalne. Mamy sprawdzone i działające od lat Centrum Business in Małopolska, inicjatywę działającą na rzecz rozwoju gospodarczego Województwa Małopolskiego. CeBiM oferuje zintegrowany system obsługi inwestorów

oraz eksporterów. Przedsiębiorca może uzyskać tutaj kompleksowe wsparcie na każdym etapie procesu inwestycyjnego oraz pomoc w kwestiach dotyczących internacjonalizacji działalności.

Warto w tym miejscu podkreślić, że to właśnie za strategię działań dotyczących wsparcia rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości Małopolska otrzymała specjalne wyróżnienie – Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości 2024 r. Nagrodę przyznano m.in. za silne partnerstwo regionalne i zaangażowanie wielu instytucji w działania służące wzmocnieniu potencjału biznesowego oraz innowacyjnego Małopolski. Drugi filar działań Małopolski, który został doceniony – poza wsparciem Ukrainy – to determinacja, by region nadal dynamicznie się rozwijał, bazując na innowacjach i kreatywności mieszkańców, a jednocześnie troszczył się o środowisko. Stąd planowane działania łączące nowe technologie z rozwojem zielonej gospodarki.

Dla mnie osobiście bardzo ważny jest także temat dystrybucji środków unijnych i innych form wsparcia dla przedsiębiorców, którzy prowadzą swoją działalność z dala od wielkich aglomeracji miejskich. Stąd nasz pomysł na cykl regionalnych konferencji zatytułowanych „Innowacyjna Małopolska”, które realizujemy od trzech lat, a które odbyły się w różnych częściach województwa. W Zatorze prezentowaliśmy, w jaki sposób przebiega małopolska transformacja przedsiębiorstw w erze automatyzacji, w Prandocinie-łach rozmawialiśmy o innowacyjnym rolnictwie przyszłości, w Wielogłogach konferencją dotyczyła przemysłu 4.0, w Mościcach analizowaliśmy temat ekoinnowacji, a w Wieliczce rozmawialiśmy o ekotransporcie.

– Wspomniał Pan o zrównoważonym rozwoju. W jaki sposób przekłada się to na konkretne działania i aktywności Samorządu Województwa Małopolskiego?

– Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego wraz ze swoimi jednostkami wspierającymi, tj. m.in. z Małopolskim Centrum Przedsiębiorczości, są kluczowymi instytucjami zarządzającymi programami wspar-

cia. Regularne śledzenie harmonogramów naborów oraz uczestnictwo w spotkaniach informacyjnych organizowanych przez wymienione wcześniej instytucje może pomóc w uzyskaniu potrzebnych funduszy. Ponadto, co ważne, aby dotrzeć z pełniejszą informacją o działaniach urzędu do mieszkańców Małopolski utworzyliśmy więcej agend subregionalnych. Teraz niezbędne informacje i porady można uzyskać również poza Krakowem w oddziałach w: Miechowie, Nowym Targu, Nowym Sączu, Oświęcimiu, Suchej Beskidzkiej, Tarnowie i Zakopanem. Ponadto, jeżeli chodzi o informację dotyczącą funduszy europejskich, od lat działają sprawdzone już Punkty Informacji Europejskiej w Tarnowie, Nowym Targu i Nowym Sączu. Warto również podkreślić w tym miejscu, że dzięki naszym działaniom nowoczesny biznes rozwija się w każdym zakątku Małopolski.

Staramy się również docenić trud przedsiębiorców i nagrodzić najlepsze firmy, dlatego ustanowiliśmy Nagrodę Gospodarczą Województwa Małopolskiego. Jej celem jest promowanie najlepszych przedsiębiorców z Małopolski oraz inspirowanie ich rozwoju, promowanie postaw proinwestycyjnych i konkretnych dokonań innowacyjnych oraz zwiększenie konkurencyjności między przedsiębiorcami. Nagroda przyznawana jest – od 2009 roku w kategoriach: mikroprzedsiębiorca, mały przedsiębiorca, średni przedsiębiorca, duży przedsiębiorca. Jeszcze raz podkreślam, że rozwój innowacyjności w przedsiębiorstwach to nie puste słowa, ale konkretne przykłady, jak np. firma Amplus, która zautomatyzowała proces zbierania truskawek i wprowadziła ich bezglebową uprawę, czy firma Protech, której poziom robotyzacji jest wzorcowy w skali kraju i wynosi 571 robotów na 10 000 pracowników przy średniej 71 robotów dla Polski. Takich przykładów jest wiele i jest to dowód na to, że małopolscy przedsiębiorcy mają się dobrze, są kreatywni i idą za nowymi trendami gospodarczymi. To właśnie oni są naszą wizytówką i jako samorząd jesteśmy z tego dumni.

Gala Nagrody Gospodarczej 2023 Województwa Małopolskiego

Małopolska Europejskim Regionem Przedsiębiorczości 2024

Przy kawie o innowacjach

Małopolska drużyna AGH Space Systems

– Skoro temat funduszy europejskich został przywołany przez Pana proszę powiedzieć, jak wygląda struktura funduszy europejskich w Małopolsce w aktualnej perspektywie finansowej?

– Ogólna alokacja finansowa dla programu Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027 wynosi 2,69 mld euro. Na tę sumę składa się finansowanie pochodzące z trzech Funduszy Europejskich i odpowiednio wynosi: z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) – 1 738 609 486 euro, z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+) – 687 mln euro, a z Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) – 264 mln euro. Środki te zostaną przeznaczone na: rozwój innowacyjności i konkurencyjności, ochronę środowiska, zrównoważony rozwój obszarów miejskich, działania związane z rozwojem obszarów wiejskich oraz rozwój powiązań miasto-wieś.

– Rozumiem, że w ramach programu regionalnego będą dostępne także dotacje dla przedsiębiorców?

– Tak, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 przewidziane jest wspieranie rozwoju przedsiębiorczości. Wśród najważniejszych wyzwań dotyczących transformacji w kierunku nowoczesnej gospodarki jest stymulowanie popytu na badania i innowacje wśród przedsiębiorstw, współpracę międzysektorową i usprawnienie transferu wiedzy oraz wzmacnianie czynników warunkujących konkurencyjność sektora MSP oraz uwalniających jego potencjał rozwojowy. Dlatego środki, z których będą mogli korzystać przedsiębiorcy, znajdują się w kilku priorytetach programu FEM 2021-2027. Są to: Priorytet 1 Fundusze Europejskie dla badań i rozwoju oraz przedsiębiorczości, Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla środowiska, Priorytet 6 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego, Priorytet 8 Fundusze Europejskie dla sprawiedliwej transformacji Małopolski Zachodniej.

– W poprzedniej kadencji nadzorował Pan wydatkowanie funduszy europejskich w Małopolsce. Czy mógłby Pan powiedzieć jak fundusze europejskie zmieniają Małopolskę?

– Małopolska rozwija się harmonijnie dzięki wsparciu z Funduszy Europejskich, a jej mieszkańcy, z ich energią i determinacją, mogą realizować swoje pasje i ambicje, a także zmieniać otoczenie na lepsze miejsce do życia. Takich przykładów w naszym województwie jest wiele. Kilometry dróg, nowoczesne szpitale, szkoły, środki komunikacji, elektroniczna administracja, badania naukowe, odrestaurowane zabytki, rewitalizacja parków miejskich i centrów małych miejscowości – obszary, w których dokonał się postęp, można by wymieniać w nieskończoność. Od spektakularnych, realizowanych z wielkim rozmachem inwestycji, po niewielkie, lokalne przedsięwzięcia służące małym społecznościom.

– Może Pan podać jakieś przykłady najważniejszych inwestycji, które zostały zrealizowane dzięki wsparciu Funduszy Europejskich?

– Jest ich oczywiście bardzo wiele, w mojej ocenie dobrym i najbardziej aktualnym przykładem odpowiedniego lokowania i gospodarowania środkami unijnymi jest zakończenie budowy Małopolskiego Centrum Nauki Cogiteon. Jest to ważna inwestycja, która będzie wspierała postawy proinnowacyjne wśród najmłodszych. Bardzo zależy nam na tym, aby nauka była popularyzowana wśród młodzieży różnych kategorii wiekowych. Małopolskie Centrum Nauki Cogiteon jest instytucją o charakterze innowacyjnym, której celem jest edukacja przez zabawę i angażowanie w samodzielne lub zespołowe eksperymenty naukowe, projekty badawcze i społeczne. Celem tego miejsca będzie zaszczepianie ducha innowacji od najmłodszych lat, rozbudzanie zamiłowania do nauki, pomaganie w zrozumieniu otaczającego świata oraz budowanie postaw kreatywnych i wyzwalanie otwartości i nawyków samodzielnego myślenia.

Wybiegając na arenę międzynarodową, szukamy wsparcia dla projektów wodorowych i sektora kosmicznego. Jesteśmy również partnerami ważnych branżowych wydarzeń takich jak European Rover Challenge. To bardzo ważna inicjatywa wspierająca branżę kosmiczną w Małopolsce, zorganizowana w formie zawodów, podczas których studenci zaprezentują swoje prototypy, tzw. Marsjańskich Robotów. Zbudowane przez uczestników łaziki zmierzą się w 5 konkurencjach sprawdzających ich umiejętności w zakresie nawigacji, oznaczania i pobierania próbek gleby, a także testujących sprawność technologiczną samych łazików.

W tym miejscu warto też zaznaczyć, że w ramach największych i najbardziej prestiżowych zawodów robotycznych świata – University Rover Challenge, organizowanych w USA – nasza małopolska drużyna AGH Space Systems zwyciężyła w imponującym stylu, pokonując zeszłorocznych zwycięzców – Amerykańską drużynę Team Mountaineers z West Virginia University. Drużyna z AGH pokonała 37 zakwalifikowanych do finałów zespołów z całego świata, wybranych z aż 102 zespołów uczestniczących w tej edycji. To ich kolejny wielki sukces, z którego bardzo się cieszymy i czekamy na więcej.

Małopolska Regionalną Doliną Innowacji

tekst Magdalena Klimczyk, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Małopolska została uznana przez Komisję Europejską za jedną z Regionalnych Dolin Innowacji, dołączając tym samym do elitarnego grona regionów, które konsekwentnie wspierają i rozwijają innowacyjność. Co to oznacza dla Małopolski i jej mieszkańców? Jakie korzyści przyniesie to wyróżnienie przedsiębiorcom, inwestorom i instytucjom otoczenia biznesu? Jaki wpływ będzie miało na małopolskie uczelnie i ośrodki badawcze?

Regionalne Doliny Innowacji to inicjatywa, która ma na celu stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przełomowych technologii i wspieranie współpracy międzyregionalnej w całej Europie. Małopolska jest jednym z 11 regionów w Polsce i 151 w Unii Europejskiej, które otrzymały ten tytuł. To wyróżnienie zostało przyznane przez Komisję Europejską na podstawie zaangażowania naszego regionu w rozwijanie i wspieranie innowacyjności. Nadanie tego prestiżowego statusu jest potwierdzeniem, że jako region konsekwentnie realizujemy założenia Regionalnej Strategii Innowacji 2030 oraz jesteśmy gotowi do dalszego wzmacniania polityki innowacyjnej i inwestycji w nowoczesne technologie, zwłaszcza w kontekście Nowego Europejskiego Planu na Rzecz Innowacji.

Unia Europejska zaprojektowała trzy ścieżki przyznania tytułu regionalnej doliny innowacji:

- ▶ konkurs w ramach instrumentu I3 (ang. Interregional Innovation Investments);
- ▶ konkurs w ramach III filaru Programu Ramowego UE Horyzont Europa;
- ▶ zgłoszenie w ramach tzw. Expression of interest (jako jedyna ścieżka nie wiąże się z uzyskaniem dofinansowania ze środków unijnych).

Małopolska skorzystała ze wszystkich możliwości – Województwo Małopolskie ze ścieżki niekonkursowej (Expression of interest) oraz przez dołączenie do międzynarodowego konsorcjum w ramach naboru Horyzontu Europa, natomiast Klaster Lifescence Kraków przez złożenie projektu w konkursie w ramach instrumentu I3.

Główne obszary rozwoju: Cyfrowe zdrowie

Kluczowym obszarem, w którym Małopolska zamierza rozwijać swój potencjał technologiczny, jest cyfrowe zdrowie. Od lat w naszym regionie intensywnie

nie rozwijają się branże związane z naukami o życiu (tzw. Life Science), biotechnologią czy technologiami teleinformatycznymi.

Województwo Małopolskie – poprzez dostrzeżenie inteligentnych specjalizacji w tych właśnie obszarach – stwarza warunki do rozwoju przełomowych innowacji, intensyfikuje ich popularyzację i komercyjizację oraz stymuluje współpracę międzynarodową. Cyfrowe zdrowie obejmuje projekty związane z opieką nad pacjentami, przepływem danych medycznych i wsparciem personelu medycznego i jest swoistym połączeniem tych kilku branż. Jednocześnie stanowi obszar rojujący na wypracowanie nowych, nieoczywistych rozwiązań.

Projekt „UNITE – Europejskie Doliny Zdrowia Cyfrowego”

Wsparciem w dążeniu do rozwoju cyfrowego zdrowia w Małopolsce może być projekt „UNITE – Europejskie Doliny Zdrowia Cyfrowego”. Projekt ten został złożony do programu Horyzont Europa przez międzynarodowe konsorcjum pod przewodnictwem EIT Digital. Wniosek przechodzi obecnie ostatni etap weryfikacji i w najbliższych tygodniach spodziewane jest podpisanie umowy o realizacji projektu. Wówczas Małopolska nie tylko potwierdzi swój status Regionalnej Doliny Innowacji, ale także zyska dodatkowe środki na rozwój – przede wszystkim dla małopolskich firm w ramach mechanizmu kaskadowego (FSTP – ang. financial support to third parties).

Celem projektu UNITE jest stworzenie europejskiego ekosystemu innowacji cyfrowych w dziedzinie zdrowia, który odpowie na wyzwania związane z procesem starzenia się społeczeństwa i rozwojem srebrnej gospodarki. W takim ekosystemie, opartym o ideę poczwórnej helisy, współpracować będą podmioty z różnych regionów, reprezentujący sektor prywatny, publiczny, naukowy oraz społeczeństwo obywatelskie. Będzie on stanowić środowisko sprzyjające rozwijaniu innowacji przez regionalne firmy, w szczególności start-upy.

Korzyści dla regionu i jego mieszkańców

Uzyskanie statusu Regionalnej Doliny Innowacji niesie ze sobą szereg korzyści dla Małopolski i jej mieszkańców. Przede wszystkim umożliwia i ułatwia dostęp do dodatkowych funduszy europejskich, które można przeznaczyć na realizację projektów skupiających się na rozwijaniu innowacji technologicznych i społecznych.

Takie inwestycje przełożą się na podniesienie jakości życia mieszkańców regionu, poprzez wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań nie tylko we wspomnianej wyżej dziedzinie zdrowia, ale także odnawialnych źródeł energii, w tym wodoru, gospodarki o obiegu zamkniętym czy zielonej transformacji, które stanowiły trzon wniosku aplikacyjnego w ramach ścieżki expression of interest. Wzrost gospodarczy, generowany przez rozwój technologiczny, stworzy nowe miejsca pracy i poprawi warunki życia w regionie.

Przez uczestnictwo w tym prestiżowym gronie przedsiębiorcy z Małopolski będą mieli dostęp do najnowszych technologii oraz możliwość uczestniczenia w międzynarodowych projektach badawczo-rozwojowych. Dzięki temu łatwiej im będzie wprowadzać innowacyjne produkty i usługi, co zwiększy ich konkurencyjność na rynku europejskim i światowym. Ponadto, będąc elementem ekosystemu, zyskają platformę wymiany wiedzy i doświadczeń z innowatorami i naukowcami, co pozwoli im na bardziej efektywne zarządzanie innowacjami w swoich firmach.

Z kolei środowisko naukowe – uczelnie, ośrodki badawcze, centra transferu technologii, laboratoria – zyskają dostęp do większych funduszy na prowadzenie badań i realizację innowacyjnych projektów. Wzrosnąć także liczba międzynarodowych współprac badawczych, co pozwoli na wymianę wiedzy i doświadczeń z naukowcami z całej Europy. Dla młodych naukowców i studentów będzie to okazja do uczestniczenia w prestiżowych projektach i rozwijania kariery naukowej w dynamicznym, innowacyjnym środowisku.

Współpraca przede wszystkim!

Jednym z kluczowych aspektów działania Regionalnych Dolin Innowacji jest stymulowanie współpracy między różnymi podmiotami – zarówno w obrębie regionu, jak i na arenie międzynarodowej. Małopolska zamierza intensyfikować współpracę między lokalnymi firmami, instytucjami naukowymi i samorządami, aby wspólnie realizować ambitne projekty innowacyjne. Ważnym elementem będzie także partnerstwo z innymi regionami w Polsce oraz współpracą międzynarodową, zwłaszcza w ramach programów unijnych takich jak Horyzont Europa. Takie podejście pozwoli na lepsze wykorzystanie zasobów i potencjału regionu oraz na efektywne wdrażanie innowacyjnych rozwiązań.

Nadanie Małopolsce tytułu Regionalnej Doliny Innowacji to wielkie osiągnięcie i ogromna szansa dla regionu. Przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu, uczelnie i przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego mogą liczyć na szerokie wsparcie oraz dostęp do funduszy europejskich, które umożliwią realizację ambitnych projektów innowacyjnych. Dzięki współpracy, Małopolska ma szansę stać się liderem w dziedzinie cyfrowego zdrowia oraz innych technologii przyszłości. Wspólnie możemy kreować przyszłość!

Niedostrzegalna kultura? Świat ulotny, wyjątkowy i bardzo istotny

tekst Marek Długopolski

– Jeśli ktoś wcześniej nie obcował z kulturą na co dzień, nie wychowywał się w jej orbicie, to może mu się wydawać, że jest ona czymś dość odległym od biznesu – mówi JOANNA ORLIK, dyrektorka Małopolskiego Instytutu Kultury

– Biznes i kultura. Kultura i biznes. Czy da się połączyć te dwie sfery życia w harmonijną całość?

– Oczywiście, że tak.

– Jednak nie dla wszystkich ten związek jest aż tak naturalny.

– To prawda. Dla osób, które na co dzień zajmują się biznesem, tym małym i tym wielkim, kultura nie jest pierwszym wyborem.

– Z jakiego powodu tak się dzieje?

– Bardzo często uważamy, że jeżeli ktoś zajmuje się biznesem, to są to sprawy poważne, zarabianie dużych pieniędzy, robienie zmiany w otaczającym świecie, wprowadzanie innowacji, produkcja rozmaitych dóbr. Natomiast kultura z reguły traktowana jest jako pewien dodatek do życia. Jeśli więc ktoś wcześniej nie obcował z nią na co dzień, nie wychowywał się w jej orbicie, to może mu się wydawać, że kultura jest czymś dość odległym, dodatkiem do prawdziwego życia.

– Gdy jednak firmy i samorządy poszukują oszczędności, to wtedy od razu myślą o „kulturze”, to najczęściej bowiem w tej sferze dokonuje się pierwszych cięć. Skąd ta zmiana w myśleniu?

– Wszystkim wydaje się, że na tej dziedzinie życia najłatwiej zaoszczędzić. Dzieje się tak dlatego, że samorząd zawsze stara się w pierwszej kolejności rozwiązać palące problemy. Kultura bardzo rzadko wydaje się palącym problemem.

– Skąd bierze się takie podejście?

– W pewnym stopniu z wyjątkowości postrzegania kultury, wrażenia jej elitarności. O tym świadczy choćby takie stwierdzenie, że „idziemy się odchamić”, gdy wybieramy się np. na koncert, spotkanie z autorem, do teatru lub do muzeum. Najczęściej bowiem to są te momenty, kiedy wydaje nam się, że spotykamy się ze światem kultury.

– Nie jest tak?

– Oczywiście jest, ale – moim zdaniem – to zbyt wąskie spojrzenie na kulturę. I dlatego chciałabym ją nieco odczarować, może trochę poszerzyć jej ramy, przypomnieć o nieco innych jej aspektach. Kultura, choć może nie do końca to sobie uświadamiamy, jest cały czas obecna w naszym życiu, otacza nas i kształtuje. To nie tylko obrazy i rzeźby w muzeach, brzmienie nut w salach koncertowych, ale także zwyczaje, nawyki i przyzwyczajenia. Niesłuchanie ważną częścią kultury jest świat kulinariów, mody, projektowania... Idąc dalej tym tropem, jednak zwracając się w stronę klasycznego biznesu, to również przemysł muzyczny i filmowy... Bardzo ważną częścią tego świata jest też turystyka, która jednocześnie służy pokazywaniu kultury danego miejsca, regionu, państwa, ale która jest też przemysłem sensu stricto, przynoszącym bardzo duże pieniądze. Stąd wydaje mi się, że o kulturze nie można myśleć wąsko, trzeba mówić o bardzo wielu jej aspektach.

– Skoro tak jest, to dlaczego większość z nas dostrzega tylko pojedyncze gwiazdy, a nie widzimy całego nieba, które w dodatku mamy na wyciągnięcie ręki?

– Uznajemy, jak już wspomniałam, że kultura jest dobrem wyjątkowym. Stąd, aby podkreślić tę wyjątkowość, idąc np. do teatru, na koncert lub do muzeum, najczęściej wybieramy sobotę lub niedzielę, a więc czas wolny. A wcale tak być nie musi. Wszystkie aspekty świata kultury są przecież dzisiaj dostępne praktycznie siedem dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. I właśnie taki punkt widzenia prezentuje Małopolski Instytut Kultury.

JOANNA ORLIK, dyrektorka Małopolskiego Instytutu Kultury:

– Kultura, tak jak i biznes, ma wiele twarzy

– Mimo to nie korzystamy z tego dobrodziejstwa na co dzień. Co nam w tym przeszkadza?

– Pewne przyzwyczajenia, wychowanie, kody kulturowe. Może także to, że swój świat wciąż dzielimy tradycyjnie na czas pracy, wysiłku, znoju i trudu oraz chwile przyjemności, wolności oraz relaksu. I właśnie w tym drugim świecie najczęściej osadzamy kulturę.

– To dobrze czy źle?

– I dobrze, i... źle. Dobrze, bo jest to podstawa zmienności myślenia. W ten sposób przestawiamy się na zupełnie inne tory, uciekamy od utartych szablów życia, poszukujemy nowych doznań i wyzwań, otwieramy drzwi do innych nieznanych światów. I ta różnorodność oraz odmiana są nam potrzebne. Źle – bo moglibyśmy to robić codziennie, a nie tylko od święta.

– Kiedy rodzi się potrzeba podziwiania, a może i posiadania „rzeczy” pięknych i unikatowych?

– Taką potrzebę ma prawie każdy z nas. Powiedziałabym wręcz, że jest wrodzona. Kiedy zaspokoimy najbardziej podstawowe potrzeby, sięgamy dalej,

po więcej. To naturalne, że chcemy podnosić jakość życia, a na to pozwala życie wśród rzeczy pięknych, niezwykłych i jednostkowych, podziwianie dzieł sztuki, słuchanie wyjątkowej muzyki... To dlatego odwiedzamy muzea, idziemy na koncert, wreszcie – jeśli nas stać – sami gromadzimy coraz bardziej wyrafinowane przedmioty...

– Czy w ten sposób stopniowo wielki świat biznesu staje się częścią wielkiego świata kultury?

– Oczywiście są różne drogi, ale myślę, że ta jest jak najbardziej naturalna. Mogę sobie wyobrazić, że kiedy ktoś osiągnął finansowy sukces, zaczyna sięgać po nowe – być może zaczyna tworzyć kolekcję sztuki współczesnej, gromadzi antyki lub decyduje się na założenie fundacji wspierającej kulturę. Bycie mecenasem kultury to nie tylko działania w ramach tzw. społecznej odpowiedzialności biznesu, ale także te wynikające z potrzeby zmieniania świata na lepsze, wypływające z głębi serca. Mecenat kultury i sztuki daje też oczywiście prestiż i nobilituje. Jeżeli więc któryś z właścicieli firm myśli o tym, by jego przedsiębiorstwo było kojarzone także z takim rodzajem działalności, to mecenat nad światem szeroko pojętej kultury jest idealną ku temu drogą. To nie tylko realizacja marzeń, ale także olbrzymie wzmocnienie wizerunku marki. Jest to postępowanie sensowne, słuszne, oznacza także korzyść dla świata kultury i nas wszystkich.

– Świat biznesu chętnie korzysta z tej możliwości?

– Oczywiście nie wszyscy przedsiębiorcy mają taką potrzebę. Część z nich uważa, że skoro mają silną markę, to nie potrzebują dodatkowego wzmocnienia wizerunku. Na szczęście jest wielu takich właścicieli firm, którzy – dysponując prestiżową marką – chcą pozostawić po sobie coś więcej, chcą innym darować część świata kultury. To także oddawanie światu cząstki tego, co zawdzięczamy innym, nauczycielom, współpracownikom.

– Niektórzy przedsiębiorcy, choć przeznaczają na sztukę wielkie sumy, nie chwala się tym. Może gdyby się „ujawnili”, mielibyśmy w Polsce więcej mecenasów sztuki?

– Tak postanowili i tak się spełniają. To są indywidualne, bardzo osobiste decyzje. Trzeba je szanować. Wspomnę tylko, że w tzw. starych demokracjach – w stosunku do liczby przedsiębiorstw – mecenasów jest procentowo znacznie więcej niż w Polsce. Jednak tam firmy w rękach rodzin są od kilku pokoleń. Był czas na to, żeby przyzwyczaić się do posiadania i otworzyć na dzielenie się z innymi. Polski biznes wciąż jest na dorobku, myślimy – co jest zrozumiałe – w pierwszej kolejności o sobie.

– O rodzinie, domu, samochodzie...

– Tak, to prawda. Dopiero, gdy osiągniemy pewien status finansowy, zaczynamy spoglądać nieco dalej, także w świat kultury i sztuki. Wtedy też dostrzegamy, że warto pozostawić innym tę ulotną, niewypowiedzianą do końca część świata, który nas otacza.

– Bariera, która może rodzić pewne obawy przed wkroczeniem w świat kultury, może być też wszystko to, co kryje się pod pojęciem tzw. kultury wysokiej?

– Kultura wysoka to kolejny mentalny próg, który nie tylko trzeba, ale warto pokonać. Pojęcie to bywa użyteczne w tym sensie, że oznacza takie obszary kultury czy sztuki, których poznanie wymaga wiedzy i przygotowania. Jeżeli więc nie posiadamy pewnych kompetencji w obrębie danej dziedziny kultury czy sztuki, to wiele treści nie będzie dla nas dostępnych, gdyż nie zrozumiemy niektórych odniesień, kontekstów, odwołań, zwyczajów. Stąd np. częste bicie braw w salach koncertowych po poszczególnych częściach koncertu, a nie po jego zakończeniu... To jednak nie oznacza, że na koncerty powinni chodzić tylko wyedukowani muzycznie słuchacze. Można czterpać ogromną przyjemność z pokonywania kolejnych stopni wtajemniczenia, od bycia całkowitym laikiem do głębokiego wnikięcia w temat. Ważne, żeby mieć gotowość i ochotę na pokonywanie tych kolejnych kroków. Oczywiście najłatwiej mają ci, którzy wynieśli kontakt z kulturą i sztuką z domu lub ze szkoły. Ale dziś instytucje kultury dwoją się i trójają, żeby zapraszać do siebie naprawdę wszystkich i każdego.

– Kultura to bardzo skomplikowana materia.

– Zgadza się. I nie powinno w niej być prostych podziałów: kultura popularna – dla mas, kultura wysoka – dla elit. To, co ciekawe w kulturze, odbywa się często pomiędzy. Pamiętam świetne wykonania utworów muzyki klasycznej w barze mlecznym czy Lasku Wolskim, które kilka lat temu zaproponowała swoim odbiorcom Capella Cracoviensis. Pamiętam, jak bardzo tamte wydarzenia były komentowane i dyskutowane. Wydawało się, że łączą światy do siebie nieprzystające. A moim zdaniem były bardzo pięknym przykładem na to, że kultura i sztuka mogą i powinny przenikać codzienność.

– Tak w MIK narodziło się pojęcie „dobrego czasu wolnego”. Czym zatem on jest?

– To chwile, gdy zdobywamy nową wiedzę, rozwijamy się, a jednocześnie dobrze bawimy. To relaks, radość, przyjemność i zarazem poszerzanie horyzontów. W takim duchu organizujemy choćby jedno z naszych sztagardowych wydarzeń, czyli Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego.

– Stąd owo dziedzictwo prezentowane jest w tak wielowątkowy, wyjątkowy sposób?

– Gdy rodziła się idea Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego, założyliśmy, że będziemy się starali wyszukiwać obiekty na co dzień niedostępne i nieznanne. Takie, których nie ma np. na turystycznych szlakach, są też czasem zamknięte dla zwiedzających – a są wyjątkowe.

– Jednak prezentujecie też obiekty powszechnie dostępne...

– Czynimy to jednak w taki sposób, by ukazać ich nieznanne wcześniej oblicze. Gdy więc na naszych ścieżkach znalazło się Muzeum Narodowe w Krakowie, to zwiedzający mogli poznać je m.in. od strony pracowni konserwatorskich. W ten sposób goście MNK ujrzeli muzealną „kuchnię” oraz miejsca, w których przygotowuje się wystawy. To było dla nich niezwykle przeżycie.

– Majówka z małopolskim dziedzictwem rozpoczynała się dość skromnie, od jednego weekendu.

– To prawda. Teraz są to z reguły dwa weekendy, a niekiedy nawet trzy. Czasem i to nie wystarcza, bo tylu jest chętnych na obejrzenie nieosiągalnego wcześniej dziedzictwa Małopolski.

– Przez lata zyskaliście rzeszę wiernych miłośników. Kim oni są?

– To osoby, które kochają Małopolskę, są regionalistami, lubią odkrywać tajemnice, poszukują nowych wyzwań. Gdy np. pokazujemy dawne umocnienia Krakowa, zwiedzają je z nami również miłośnicy sztuki fortecznej; gdy zaglądamy do zakamarków budowli, wybierają się w ten świat architektki i inżynierowie; gdy prezentujemy dawne zwyczaje ludowe, pojawiają się miłośnicy świata, który powoli odchodzi już w zapomnienie. Są z nami osoby, które interesują się całym dziedzictwem Małopolski, ale też jej wybranym, ściśle określonym fragmentem.

– Można też dodać, że osoby te są wam niesłuchanie wierne!

– To nie tylko bardzo miłe, to także kolejny powód do dumy dla całego zespołu Małopolskiego Instytutu Kultury. Aż 60 procent osób uczestniczących w Małopolskich Dniach Dziedzictwa Kulturowego co roku powraca z nami na te niezwykle ścieżki. Pewnie dlatego, że wiedzą, na co mogą liczyć, a także lubią tę formułę odkrywania tajemnic, zresztą my również ją lubimy. Układając program, obmyślając trasy, zawsze robimy to w taki

Piknik ogrodniczy podczas Dni Dziedzictwa przy pałacu Sanguszków w Tarnowie-Gumniskach

Uczestnicy 26. MDDK podczas wizyty w pracowni rzeźbiarza Jerzego „Jotki” Kędziory w Kobierzynie

sposób, by można było zobaczyć jak najwięcej obiektów, ale też by nie przeładować go nadmiernie, tak aby nasi goście ze spokojem mogli wszystko obejrzeć i poznać. W ten sposób m.in. MIK wpisuje się w pojęcie, już wspomnianego, dobrego czasu wolnego, albo jak kto woli, przemysłu czasu wolnego.

– Wymaga to olbrzymich przygotowań i wielu miesięcy pracy.

– Wymaga przede wszystkim, co szczególnie dla mnie ważne i cenne, wyjścia poza strefę swojego komfortu, tego, co znane, poznawania nowych obszarów życia. Każde Dni są więc cudowną wielomiesięczną podróżą w nieznaną, taką, która przynosi jednak świetne efekty.

– Można choćby wspomnieć o „odkryciu” fenomenu fabryki w Łysej Górze.

– Nasza opowieść sprzed roku będzie miała ciąg dalszy. Wracamy do Łysej Góry. Żyją jeszcze osoby, które nie tylko ją pamiętają, ale w niej pracowały i mają do opowiedzenia wiele ważnych historii z nią związanych. Warto więc, żeby to wszystko zostało zebrane i pokazane światu. Interesujące jest już choćby to, że na PRL-owskiej wsi mogła powstać tej klasy fabryka, która nie tylko kompletnie ją zmieniła, ale oddziaływała także na bliższe i dalsze otoczenie. W książce towarzyszącej Małopolskim Dniom Dziedzictwa z 2023 roku przytoczona jest opowieść o nauczycielce WF, która – po studiach – trafiła do Łysej Góry. W listach do koleżanek opisuje, że ma salę gimnastyczną, sprzęty do ćwiczeń... One się zastanawiają, jak to jest możliwe, że na wsi ma taki standard. To oczywiście zapewniała fabryka. Wieś była bogata...

– I tak znowu dochodzimy do biznesu.

– No właśnie. Kolejny raz widać, jak te sprawy wiążą się z sobą.

– Co po tych Dniach jeszcze pozostaje?

– Mnóstwo fantastycznych wspomnień i doświadczenie współpracy z dziesiątkami niezwykłych, nietuzinkowych osób... Pozostaje też książka, wyjątkowy rodzaj przewodnika po małopolskim dziedzictwie, filmy, a także projekt „Wywołane Historie”, w ramach którego wracamy do wybranych miejsc, żeby kontynuować pracę.

– Czasem niezwykłych doświadczeń dla Małopolskiego Instytutu Kultury był okres pandemii koronawirusa COVID-19.

– Był to czas, oczywiście także w innych dziedzinach życia, wielkiej niepewności, strachu, wyzwań, ale też wspaniałych działań i pomysłów. Gdy więc w marcu okazało się, że nie będzie można zorganizować Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego, najpierw zapanowała wielka rozpacz – po naszej stronie, ale też gospodarzy 11 obiektów. Jak to? Wiele miesięcy przygotowań ma iść na marne? Nie chcieliśmy się z tym pogodzić. Na szczęście pojawiły

się dodatkowe ministerialne środki. Postanowiliśmy więc działać. Zrobienie filmu o każdym z obiektów było jak porwanie się z motyką na słońce. Mimo iż był to szalony pomysł, to dzięki wielkiemu zaangażowaniu całego zespołu udało się go zrealizować. Te wyjątkowe Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego odbyły się i przeszły do historii. Gospodarze obiektów mieli poczucie, że ich praca nie poszła na marne, a my nauczyliśmy się robić filmy. Dzięki temu towarzyszą nam teraz w każdej kolejnej edycji.

– MIK prowadzi także niezwykle pożyteczny i inspirujący program Wirtualne Muzea Małopolski.

– To innowacyjny portal, na którym prezentujemy zbiory muzealne m.in. w technologii 3D. Dzięki temu każdy, nie wychodząc z domu, może nie tylko obejrzeć wspaniałe dzieła sztuki, ale także poznać ich najdrobniejsze detale. Za cyfryzację poszczególnych obiektów odpowiada 12-osobowy zespół najwyższej klasy specjalistów, działających w ramach Regionalnej Pracowni Digitalizacji. Na pewno, jeżeli chodzi o tzw. rozwiązania hubowe, jesteśmy unikalną pracownią w skali kraju. Powołani zostaliśmy jako jednostka obsługująca cały region, oczywiście w pierwszej kolejności muzea będące pod opieką Województwa Małopolskiego, ale też współpracujemy z innymi placówkami w regionie. Na naszej liście jest już ponad 50 podmiotów, w tym Wawel i Muzeum Narodowe w Krakowie. Dodam tylko, że w Polsce chyba nie ma takiej pracowni, która miałaby tak bogatą ofertę – od digitalizacji (głównie na miejscu w muzeum) w najwyższej możliwej jakości, po tworzenie dzieł w technice 3D. Prace te prezentujemy na portalu muzea.małopolska.pl – udostępniamy ponad 3000 obiektów, opisujemy je, organizujemy wystawy tematyczne. Mamy więc systemowe rozwiązania, z których jesteśmy niezwykle dumni. Portal Wirtualne Muzea Małopolski to także miejsce spotkań, edukacji, różnych interakcji, a nawet organizacji wernisaży w wirtualnym świecie. Jesteśmy jedną z nielicznych instytucji, które w tak pełny sposób ukazują, jak obiekty z różnych muzeów mogą ze sobą współistnieć, w jaki sposób opowiadają o historii Małopolski.

– To świetna okazja do zarabiania!

– Niestety, zgodnie z warunkami projektów unijnych, w ramach których portal powstawał, MIK na razie nie może zarabiać na stworzonych przez nas wizerunkach 3D. Nie ma jednak żadnej przeszkody, aby były one wykorzystywane w działaniach biznesowych, realizowanych przez podmioty trzecie. Jeśli więc ktoś z Czytelników miałby koncepcję, jak w oparciu o nasze zdigitalizowane obiekty założyć albo rozwinąć własny biznes, to zapraszam do kontaktu.

– Czy się nie przesłyszałem?

– Wiem, że trudno w to uwierzyć, ale taka jest rzeczywistość. Ogromna większość materiałów umieszczonych na portalu może być wykorzystana za darmo dla celów biznesowych. W oparciu o nie można zrobić np. serię małopolskich mebli, ubrań, skarpetek, kubeczków, a nawet całą gamę reklamowych gadżetów. To pomysł na ciekawy biznes. Jeśli więc ktoś chciałby skorzystać z tej okazji, to zapraszam do kontaktu z Małopolskim Instytutem Kultury w Krakowie.

– MIK reklamuje się m.in. hasłem „Interesuje nas KultuRRRa!”. Skąd te trzy „R”?

– Region, Rozwój, Refleksja – te trzy słowa najlepiej określają misję Małopolskiego Instytutu Kultury, jednocześnie opisują także świat, w którym działamy. Wszystko dlatego, że daleko nam do typowej instytucji kultury. Muzeum przecież nie jesteśmy, chociaż współpracujemy z muzeami. Domem kultury też nie jesteśmy, gdyż nie odbywają się u nas żadne stałe zajęcia. Teatrem również nie jesteśmy, bo nie przygotowujemy spektakli. Wiele spraw dzieje się u nas inaczej niż w innych placówkach kultury.

– Region, czyli Małopolska?

– Tak. Małopolski Instytut Kultury w Krakowie jako instytucja kultury Województwa Małopolskiego zajmuje się głównie promocją dziedzictwa oraz kultury regionu. W to zadanie pięknie wpisują się m.in. Małopolskie Dni Dziedzictwa Kulturowego i Wirtualne Muzea Małopolski. Idealnie z nimi współpracują, mające nieco bardziej edukacyjny charakter, Małopolskie Wizyty Muzealne. W ramach tego zadania łączymy ze sobą dwa muzealne światy – dużego muzeum np. z Krakowa i mniejszej placówki z Małopolski. Dzięki temu zabytki z większej instytucji prezentowane są w mniejszych miejscowościach. W ten sposób nawiązują się nowe kontakty, rodzą się ciekawe interakcje. Już sama praca nad koncepcją wystawy bywa bardzo interesująca, a to będzie dopiero procentować w przyszłości. Tak budowane są mosty współpracy pomiędzy różnymi małopolskimi placówkami.

– W czym zatem przejawia się „Rozwój”?

– To działania, które służą edukacji regionalnych kadr kultury. Jednym z naszych najważniejszych programów jest „Małopolska. Kultura Wrażli-

wa”. Już od 7 lat, wraz ze wszystkimi pozostałymi instytucjami Województwa Małopolskiego, prowadzimy program przystosowania poszczególnych obiektów do przyjmowania osób z różnymi potrzebami: ograniczeniami w zakresie mobilności, słuchu, wzroku czy różnymi potrzebami psychicznymi. Uważam, że dzięki „Kulturze Wrażliwej” nasz region jest najlepiej przygotowany do tych zadań. Od minionego roku w Małopolsce odbywa się również Festiwal Kultury Wrażliwej. Od 7 lat realizujemy także program Bardzo Młoda Kultura, którego operatorem jest Narodowe Centrum Kultury. I dodam, że mamy w nim dużo do powiedzenia, a to za sprawą świetnego zespołu. Taki team, który wie, co robi, to skarb. Nie mogę też oczywiście zapomnieć o Dynamice Ekspozycji, od której właściwie rozpoczęła się działalność edukacyjna Małopolskiego Instytutu Kultury. To program skierowany stricte do osób, które zajmują się upowszechnianiem dziedzictwa, a więc są to najczęściej pracownicy muzeów i przewodnicy. Chodzi nam bowiem o to, aby upowszechniać małopolskie dziedzictwo w sposób innowacyjny, nowoczesny, a zarazem interesujący i bardzo atrakcyjny. Aby idealnie dopasować ofertę małopolskich muzeów do potrzeb odbiorców.

– Pozostała nam jeszcze „Refleksja”!

– Oczywiście refleksja nad szeroko pojętą kulturą. Świetnie ideę tej „erki” oddaje m.in. kwartalnik „Autoportret. Pismo o dobrej przestrzeni”. To magazyn nie tylko o jakościowej przestrzeni architektonicznej, ale także pismo, które podejmuje wątki z wielu sfer życia. Przedstawiamy w nim rzeczywistość od wielu stron, pokazując jednocześnie, jak te nasze wybory spletają się ze sobą i jak na siebie nawzajem oddziałują. To również fenomen na ogólnopolskiej scenie kulturalnej.

– MIK kojarzony jest też z raportami Obserwatorium Kultury.

– To prawda. Okres, gdy istniał program Obserwatorium Kultury, finansowany z funduszy Ministerstwa Kultury oraz Narodowego Centrum Kultury, to był świetny czas dla podejmowania rozważań o przemianach dziejących się w kulturze oraz o kierunkach, w których będzie ewoluowała. W tej chwili działania badawcze realizujemy głównie ze środków własnych. Dzięki temu mogliśmy spojrzeć na to, jaki wpływ na kulturę miała m.in. pandemia i woj-

na, próbując jednocześnie odpowiedzieć na pytanie, jak kultura powinna reagować na te zmiany. My, jako sektor kultury, już teraz bowiem musimy zastanawiać się nad tym, co czeka nas nie za rok, dwa, a za lat 20.

– Program ministerialny został jednak zamknięty.

– To prawda, jednak świetnie się złożyło, bo Miasto Kraków zleciło nam w kolejnych latach trzy duże badania. Pierwsze odbyło się przed połączeniem bibliotek dzielnicowych w Bibliotekę Kraków. Z całym przekazaniem mogę powiedzieć, że było to badanie modelowe, zakrojone na bardzo szeroką skalę. Dotyczyło bardzo wielu aspektów funkcjonowania bibliotek – od atrakcyjności księgozbioru, przez wygląd poszczególnych oddziałów, aż po ich rozłożenie w Krakowie. Kolejne badanie odbyło się przed rozpoczęciem programu edukacji kulturowej w Krakowie, gdzie jednym z wniosków było stworzenie krakowskiej nagrody Animatora Roku. Nie mogę też nie przypomnieć badania pola sztuki, które wywołało chyba najwięcej kontrowersji i emocji, a którego głównym przesłaniem było to, że instytucje zajmujące się sztuką w Krakowie muszą się od siebie różnić, a ich szefowie powinni wywodzić się z różnych środowisk. Dodam tylko, że z efektów naszej pracy korzystają także inne miasta. Mam więc poczucie, że tamta praca przełożyła się na konkretne decyzje i że to procentuje już w tej chwili. Kraków znowu staje się punktem odniesienia dla innych samorządów.

– Przez te kilkadziesiąt lat MIK zbudował sobie solidną pozycję w Małopolsce, uchodzi też za punkt odniesienia dla wielu instytucji w Polsce.

– Nie ukrywam, jestem dumna z tego, że w niektórych regionach Polski powstały instytucje na nasz wzór, a ich statuty są zblizone do naszego. Myślę więc, że stwierdzenie o „punkcie odniesienia” jest odpowiednie do naszej pozycji nie tylko w Małopolsce, ale także w Polsce. I to wszystko za sprawą stosunkowo niewielkiego grona oddanych MIK, świetnych specjalistów.

– Ukoronowaniem pięknej, 25-letniej działalności MIK byłaby własna siedziba. Czy jest na to szansa?

– Być może. To się okaże w 2025 roku.

Uczestnicy 26. Małopolskich Dni Dziedzictwa Kulturowego we wnętrzu kaplicy w Kobierzynie

Małopolska – Europejski Region Przedsiębiorczości. Ambitne cele i stabilna wizja rozwoju

tekst Małgorzata Kwieciń, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Małopolska już po raz kolejny znalazła się na europejskim podium. Województwo otrzymało specjalne wyróżnienie w konkursie „Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości 2024” (ERP) ogłoszonym przez Komitet Regionów UE.

Warto zaznaczyć, że konkurencja była ogromna. Konkurs ERP jest bowiem kierowany do miast i regionów z 27 krajów Unii, a każdego roku nagradzane są tylko 3 najlepsze regiony. Co więcej, Małopolska posiada już tytuł ERP, który otrzymała na 2016 r. jako pierwsze polskie województwo, więc ponownie znaleźcie się na podium było nie lada wyzwaniem.

Tytuł ERP w danym roku otrzymują te regiony, które posiadają przyszłościowe wizje rozwoju i wspierania przedsiębiorczości oraz efektywnie wydatkują środki publiczne, w tym fundusze europejskie, na rzecz rozwoju gospodarczego. Konkurs jest organizowany od 2011 r. przez Komitet Regionów UE, we współpracy m.in. z Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim. Jury reprezentują więc przedstawiciele najważniejszych unijnych instytucji.

Małopolska w europejskiej czołówce

Małopolska po raz kolejny udowodniła, że zasługuje na to, aby być w europejskiej czołówce. Zaprezentowana przez region strategia spotkała się z ogromnym uznaniem jury konkursu, które jednogłośnie postanowiło przyznać Małopolsce specjalną nagrodę – wyróżnienie „Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości 2024”. To było pierwsze tego typu wyróżnienie w trzynastoletniej historii konkursu.

Województwo Małopolskie zostało docenione przede wszystkim za silne partnerstwo regionalne i zaangażowanie wielu instytucji w działania służące wzmocnieniu potencjału biznesowego i innowacyjnego regionu. Dużą rolę odegrała też gotowość do bycia ośrodkiem eksperckiej wiedzy oraz partnerem do współpracy dla ukraińskich instytucji otoczenia biznesu i przedsiębiorców. Otwartość regionu zarówno na problemy wschodnich sąsiadów, ale też na innowacje i możliwości jakie niosą nowoczesne technologie dla regionu, znalazła uznanie w oczach jury konkursu.

Zwrócenie się Małopolski w stronę ukraińskich partnerów nie było przypadkowe. Przez ostatnie lata Województwo Małopolskie zgromadziło ogromny pakiet wiedzy i doświadczeń, m.in. z zakresu wdrażania funduszy europejskich, budowania ekosystemu przedsiębiorczości, tworzenia strategii innowacji. Ekspertki z Małopolski są chętni dzielić się tą wiedzą z instytucjami z Ukrainy, by dzięki temu mogli oni zbudować na nowo swój potencjał gospodarczy na poziomie europejskim.

Działające w regionie Centrum Business in Małopolska przez cały czas aktywnie działa na rzecz wsparcia firm z Ukrainy, które po wojnie relokowały swoją działalność do Małopolski lub planują to zrobić. Są to głównie usługi informacyjne i doradcze oraz spotkania networkingowe. W tym zakresie region blisko współpracuje z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, ale też innymi instytucjami, w tym z Ukrainą. Centrum Business in Małopolska wspiera też firmy z regionu, które planują swoją ekspansję na rynek ukraiński, angażując się w odbudowę tego kraju, m.in. poprzez misje gospodarcze.

Odpowiedzialna przyszłość

Działaniom opisanym w małopolskiej strategii do konkursu ERP przyświeca hasło „Odpowiedzialna przyszłość”. Odzwierciedla ono najważniejsze wartości, które od lat towarzyszą inicjatywom podejmowanym w regionie. Po pierwsze jest to rozwój zrównoważony, wykorzystujący lokalny potencjał i możliwości, ale jednocześnie zakładający aktywne wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i czerpanie z międzynarodowych doświadczeń. Po drugie to zdolność do dynamicznego działania, szczególnie w obliczu wyzwań. Tutaj doskonałym przykładem jest chociażby Małopolska Tarcza Antykrzyzysowa uruchomiona przez województwo, w ramach której przeznaczono ok. 2,3 mld zł, by walczyć z pandemią COVID-19 i złagodzić jej skutki dla gospodarki.

Tytuł ERP otrzymują regiony, które posiadają przyszłościowe wizje rozwoju i wspierania przedsiębiorczości oraz efektywnie wydatkują środki publiczne

Wyróżnienie dla Małopolski przyznano jednak nie za ambitne hasła i idee, ale za konkretne działania i plany rozwojowe w zakresie wspierania regionalnej gospodarki. To dzięki nim Małopolska od lat dynamicznie się rozwija. To tutaj rodzi się mnóstwo innowacyjnych projektów biznesowych, tu też inwestują największe międzynarodowe firmy, doceniając wysoką jakość kapitału ludzkiego. Tylko w 2023 roku w Małopolsce wydano aż 60 decyzji o wsparciu na łączną kwotę 2 mld zł deklarowanych nakładów inwestycyjnych. Te inwestycje przyczynić się mają do utworzenia około 1100 nowych miejsc pracy w Małopolsce.

Małopolska – otwarta na zmiany gospodarcze

Dzięki silnej pozycji, budowanej na przestrzeni lat, Małopolska jest regionem otwartym na zmiany gospodarcze i widzi w nich impuls do rozwoju, a nie zagrożenia. Przykładem może być intensyfikacja działań w regionie na rzecz rozwoju technologii wodorowych w odpowiedzi na wyzwania związane z transformacją energetyczną.

W województwie powstało Małopolskie Centrum Innowacyjnych Technologii Przechowywania i Transportu Wodoru, które ma integrować w tym obszarze podmioty z różnych sektorów i stymulować nowe projekty. Województwo jest członkiem Europejskiego Sojuszu na rzecz Czystego Wodoru, a tym samym częścią inicjatywy i strategii na rzecz Europy neutralnej dla klimatu. Małopolska koordynuje także pilotażowy projekt wodorowy Hydrogen w ramach międzynarodowej inicjatywy Awangarda, której jest aktywnym członkiem już od wielu lat.

Nagroda i zobowiązanie

Znalezienie się po raz kolejny w gronie laureatów konkursu ERP to zobowiązanie do dalszej ciężkiej pracy, ale i możliwość aktywnego uczestnictwa w nowych międzynarodowych projektach. Warto zaznaczyć, że sieć ERP tworzą regiony rozwijające się dynamicznie i myślące perspektywnie, więc wdrażane wspólnie inicjatywy mają duży potencjał.

Potwierdzają to doświadczenia Małopolski zdobyte już kilka lat temu, gdy po raz pierwszy region otrzymał tytuł ERP na 2016 r. Wraz z innymi europejskimi partnerami zrealizowany został wówczas projekt „STOB Regions”, pozyskując środki z Programu Interreg Europa 2014-2020. Jego celem było zwiększenie świadomości przedsiębiorców w zakresie transferu biznesu oraz wsparcie procesu sukcesji w firmach. Dzięki międzynarodowym inspiracjom Małopolska uruchomiła wiele nowych inicjatyw. Przykładem jest wdrażany już od kilku lat program „Małopolska Sieć Sukcesorów”, mający na celu podniesienie poziomu gotowości do sukcesji w małopolskich firmach.

Przed Małopolską więc mnóstwo nowych wyzwań i szans, które region chce aktywnie wykorzystywać, by wciąż znajdować się w europejskiej czołówce, ale przede wszystkim w dalszym ciągu kreować jak najlepsze warunki do rozwoju przedsiębiorczości. Wyróżnienie ERP z pewnością doda regionowi jeszcze większej energii i motywacji do działania oraz kontynuacji aktywnej współpracy z kluczowymi aktorami małopolskiego ekosystemu.

300 000 zł wsparcia na rozwój produktu, możliwość szybkiej walidacji rozwiązania w warunkach rynkowych i jego wdrożenie w najbardziej rozpoznawalnych fabrykach w Polsce – to wszystko czeka na uczestników akceleratora KPT ScaleUp Booster, do którego właśnie rusza nabór.

KPT ScaleUp Booster – akcelerator przemysłu 4.0 czeka na Twoje rozwiązanie

tekst Michalina Jodłowska, koordynatorka ds. promocji, KPT

KPT ScaleUp Booster to program akceleryjny, który łączy potencjał młodych, dynamicznych start-upów z doświadczeniem i zasobami dużych przedsiębiorstw przemysłowych. Idea akceleratora opiera się na stworzeniu ekosystemu, w którym innowacyjne rozwiązania z obszaru przemysłu 4.0 mogą być szybko rozwijane, testowane i wdrażane w rzeczywistych warunkach przemysłowych.

Katalizator innowacji

Akcelerator działa jak katalizator innowacji, oferując start-upom nie tylko wsparcie finansowe, ale przede wszystkim dostęp do wiedzy eksperckiej, infrastruktury i potencjalnych klientów. Kluczowym elementem programu jest możliwość bezpośredniej współpracy z dużymi firmami partnerskimi, co pozwala na walidację rozwiązań w warunkach rynkowych i ich szybkie dostosowanie do realnych potrzeb przemysłu.

Przemysł 4.0 zyskuje na znaczeniu, a młode, technologiczne firmy szukają wsparcia, które umożliwi im dynamiczny rozwój oraz integrację ich rozwiązań w dużych przedsiębiorstwach. W odpowiedzi na te potrzeby Krakowski Park Technologiczny ogłasza nową rekrutację skierowaną do start-upów, mających rozwiązania dla przemysłu 4.0. Giganci polskiego przemysłu, tacy jak: Grupa Azoty, ASTOR, Werner Kenkel, Maspex czy MAN będą szukać rozwiązań z zakresu cyfryzacji, automatyzacji procesów, wspierania zielonej transformacji, wykorzystania systemów VR/AR oraz sztucznej inteligencji w zarządzaniu produkcją i wiele więcej.

Innowacyjny program i strategiczne partnerstwo

KPT ScaleUp Booster oferuje unikalną kombinację wsparcia finansowego, instytucjonalnego oraz praktycznych możliwości wdrożeniowych. Beneficjenci programu otrzymują nie tylko środki na rozwój projektów, ale również dostęp do zasobów, wiedzy i doświadczenia liderów polskiego przemysłu.

– W trakcie sześciomiesięcznego programu akceleryjnego każdy ze start-upów będzie mógł skorzystać z sięgającego do 300 000 złotych dofinansowania, ale największą wartością akceleratora, której nie da się skalkulować czy przeliczyć na złotówki, jest ścisła współpraca na linii start-up – firma przemysłowa. Dajemy młodym firmom bezcenną szansę rozwoju, adaptacji, a następnie wdrożenia swojego przemysłowego rozwiązania bezpośrednio u wybranego partnera. Jak pokazuje nasze dotychczasowe doświadczenie akceleryjne, ta współpraca przynosi wymierne efekty. Pomysły akceleryjnych do tej pory start-upów znalazły zastosowanie u takich firm jak

Kraków Airport im. Jana Pawła II, ASTOR, Grupa Azoty, Grupa Tauron, Lafarge, Warbud, VOX Meble, PGNiG, Velvet Care czy Woodward – przypomina Angelika Matusik-Popławska, kierowniczka akceleratora KPT ScaleUp Booster.

Współpraca z dużymi firmami pozwala młodym spółkom na bezpośrednie testowanie i implementację swoich rozwiązań w rzeczywistych warunkach przemysłowych. Taka synergia otwiera drzwi do szerokiego spektrum możliwości – od optymalizacji procesów produkcyjnych, przez zaawansowane technologie automatyzacji, aż po innowacyjne rozwiązania w zakresie zarządzania zasobami i logistyki.

Akceleracja w ramach KPT ScaleUp Booster to więcej niż tylko wsparcie – to strategiczne partnerstwo, które przynosi wymierne korzyści i przyspiesza rozwój najbardziej obiecujących projektów technologicznych. Zachęcamy wszystkie innowacyjne firmy do aplikowania i wykorzystania tej niepowtarzalnej szansy na rozwój i skalowanie swojego biznesu w duchu nowoczesnego przemysłu.

Jak aplikować?

Aby aplikować do akceleratora KPT ScaleUp, należy zapoznać się z wyzwaniami technologicznymi partnerów najbliższej edycji, a następnie wypełnić formularz zgłoszeniowy, który znajduje się na stronie: www.scaleup.kpt.krakow.pl.

Wszystkie zgłoszenia zostaną szczegółowo ocenione przez zespół KPT ScaleUp oraz partnerów technologicznych. Autorzy najlepszych pomysłów – czyli takich, które najściślej wpisują się w priorytety partnerów oraz najlepiej odpowiadają na ich potrzeby – zostaną zaproszeni do sześciomiesięcznego programu akceleracji.

Akcelerator KPT ScaleUP Booster realizowany jest w ramach ogólnopolskiej inicjatywy PARP, której celem jest wsparcie w rozwoju młodych firm. Projekt współfinansowany z Funduszy Europejskich dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027 (FENG); Priorytet: 2. Środowisko sprzyjające innowacjom; Działanie: Startup Booster Poland – Smart UP.

Twórczo, przemysłowo i kulturalnie. Nowy projekt z udziałem małopolskich liderów kreatywności

tekst Jacek Adamczyk, Departament Współpracy Regionalnej, MARR SA

Europejskie projekty spod znaku INTERREG EUROPE i INTERREG CENTRAL EUROPE dają szansę na realizację najbardziej oryginalnych pomysłów. Właściwie każda inicjatywa jest w stanie przyjąć formę międzynarodowej współpracy, wymiany doświadczeń i poszukiwania interesujących rozwiązań w dowolnej dziedzinie gospodarki, kultury czy zjawisk społecznych. Tym razem badamy naszą zdolność do twórczości.

CCSI4CCSI

Dobry projekt musi dysponować dobrym akronimem. By już na wstępie zaspokoić ciekawość, podajemy pełną nazwę projektu: Cultural and Creative Sectors and Industries for Collaboration, Competitiveness, Sustainability and Innovation.

Liderem zespołu jest Region Centralnej Macedonii (Grecja) we współpracy z Centrum Rozwoju Biznesu i Kultury (KEPA) z tego samego regionu. Partnerzy projektu to Business Kolding działający w strukturze miasta Kolding (Region Południowy Danii), belgijskie miasto Kortrijk wraz z rodzimą instytucją o nazwie Designregio Kortrijk, z Chorwacji miasto Koprivnica i działająca na tamtym terenie instytucja ENTER Koprivnica, i w końcu Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego wraz z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego, jako adresatem i beneficjentem wyników prac projektowych. Taka grupa partnerów gwarantuje poznanie doświadczeń i pomysłów z pięciu obszarów Europy o zupełnie odmiennych tradycjach i spójrzniach na zagadnienia „kreatywności” i ich znaczenia w środowiskach lokalnych, narodowych i międzynarodowych.

Jakie są główne założenia CCSI4CCSI?

Punktem wyjścia jest statystyka: według danych Eurostatu przemysł kreatywny i sektor kultury zatrudniają około 8,7 miliona osób w Unii Europejskiej, co stanowi 3,8% wszystkich aktywnych zawodowo obywateli Unii oraz grupę 1,2 miliona przedsiębiorstw w tej branży.

Należy zapewne dodać, że element „kreatywności” jest obecny praktycznie w każdym działaniu skierowanym do masowego odbiorcy – poczynając od produkcji rurek do drinków aż po organizację największej w historii wystawy dzieł Vermeera. Dlatego tak ważne staje się opracowanie dobrej definicji dla branży „kreatywnej” i nadanie jej zasłużonego znaczenia w Europie.

CCSI4CCSI nawiązuje do wielkich linii polityki Unii Europejskiej: dlatego w projekcie wymienia się podstawowe obszary, których badaniem będą zajmowali się uczestnicy i eksperci: kontekst środowiskowy (green), nowoczesne technologie (digital) i oddziaływanie na społeczność w różnej skali – regionalnej, narodowej, ponadnarodowej (social).

Działania, jakie mają zostać przygotowane w ciągu trzech lat realizacji projektu, to:

- ▶ opracowanie narzędzi wsparcia dla rozwoju, przekształceń i innowacyjności branży CCSI,
- ▶ promocja wzajemnych powiązań (synergii) w ramach regionalnych struktur gospodarczych, inteligentnych specjalizacji i zapotrzebowania na ofertę CCSI,
- ▶ podejmowanie nowych inicjatyw, charakterystycznych dla branży „kreatywnej” – adresowanych do społeczności lokalnych i odpowiadających na specyficzne potrzeby w regionie.

Formy pracy to połączenie tradycyjnych metod wymiany doświadczeń (spotkania, sesje warsztatowe, wizyty studyjne w regionach) z narzędziami dostosowanymi do tak złożonej i niejednoznacznej materii jak „przemysł kreatywny”: opracowanie działań integrujących CCSI z kontekstem regionalnym (ekonomicznym, kulturowym i społecznym), wskazanie najlepszych metod wzajemnego przenikania się oferty branży „kreatywnej” z oczekiwaniami społeczeństw i przedsiębiorców, aż w końcu opracowanie rekomendacji dla krajowych, regionalnych strategii rozwoju z położeniem nacisku na znaczenie i możliwości branży CCSI.

Kreatywna Małopolska i dobry nastrój

Trudno sobie wyobrazić, by jakiegokolwiek region, jakiegokolwiek miasto, organizacja, instytucja, czy w końcu przedsiębiorstwo nie wskazywało na siebie jako przykład kreatywności. Jest duża nadzieja, że dopiero konfrontacja małopolskiego „stanu umysłu” z pomysłami z innych regionów UE pomoże nam właściwie ocenić to, co robimy u siebie, co wykracza poza stereotyp i banalność koncepcji twórczego podejścia do rzeczywistości.

Projekt CCSI4CCSI narzucił wysokie wymagania, jeśli chodzi o pracę partnerów: w każdym z regionów należało stworzyć grupę 15 ekspertów – uczestników, najlepiej reprezentujących branżę i gotowych współpracować przy realizacji zadań opracowanych w ramach projektu. Możemy się pochwalić znakomitą listą małopolskich instytucji, które potwierdziły swoje zainteresowanie udziałem w Lokalnej Grupie Interesariuszy: Małopolski Instytut Kultury, Krakowskie Biuro Festiwalowe, Krakowskie Szkoły Artystyczne, SP Cleantech Cluster, Wydział Form Przemysłowych krakowskiej ASP, Wytwórnia Kraków Makerspace, Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji Urzędu Miasta Krakowa, Fundacja Polish Heritage, Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych, inicjatywa Grupa Robocza, Zespół ds. Zarządzania Inteligentnymi Specjalizacjami – Departament Nadzoru Właściwościami i Gospodarki UMWM, Krakowski Park Technologiczny, firma Institute of Virtual Reality oraz Wydział Zamiejscowy WSB w Krakowie.

Punktem odniesienia dla naszego zespołu są zapisy Regionalnej Strategii Innowacji, dające możliwość wykorzystania wielu lat doświadczeń przy tworzeniu i realizacji RSI oraz ewentualne wykorzystanie pracy przy projekcie CCSI4CCSI w adaptacji Strategii do nowych wyzwań i możliwości.

Kwestią indywidualną jest utrzymanie się w dobrym nastroju lub odczucie ciężaru okoliczności, wynikające z faktu, iż pierwsze, wielodniowe, otwierające projekt spotkanie pod hasłem „Wymiany Doświadczeń” odbędzie się w dniach 17-19 września 2024 r. właśnie w Krakowie. Pojawia się wszyscy zagraniczni partnerzy projektu, eksperci i liderzy z małopolskiej Grupy Interesariuszy i przedstawiciele środowisk, które „kreatywność” uważają za swoją najmocniejszą stronę. W programie przewidziano prezentację doświadczeń z Grecji, Chorwacji, Danii i Belgii oraz wiele wystąpień, które mają zobrazować stan kultury i przemysłu kreatywnego w Małopolsce.

Refleksja przemysłowo-kulturalna i w miarę kreatywna

Temat projektu CCSI4CCSI wydaje się oczywisty i łatwo oddziałujący na nasze wyobrażenia o twórczym podejściu do większości zagadnień, z którymi mamy do czynienia w szeroko rozumianym rozwoju regionalnym w Europie. Problem pojawia się, kiedy postawimy sobie pytanie o wzajemne oddziaływanie rzeczników kreatywności i zwolenników efektywności, skuteczności oraz liczenia się bardziej z faktami niż ze swobodnie dryfującą wyobraźnią.

Zbitka frazeologiczna przemysł kreatywny, podobnie jak na przykład przemysł czasu wolnego i przemysł kulturowy, sugeruje, że do zjawisk o nieostrych konturach, opierających się na trudnych do zidentyfikowania przesłankach, można zastosować praktykę przedsiębiorstwa, reguły rynku z jego popytem i podażą, z inflacją i deflacją, konkurencyjnością, bankructwem i stopą zysku. Rodzi się pytanie, czy to akrobaci kreatywności wraz z posłańcami kultury tęsknią za industrializacją, która ma dać trwałe podstawy ich działań, czy też to menedżerowie i praktycy dużych i małych przedsiębiorstw

Element „kreatywności” jest obecny praktycznie w każdym działaniu skierowanym do masowego odbiorcy

FOT. MARR

INTERREG EUROPE

Program CCSI4CCSI – Cultural and Creative Sectors and Industries for Collaboration, Competitiveness, Sustainability and Innovation

Interreg Europe

Co-funded by the European Union

CCSI4CCSI

www.interregeurope.eu/ccsi4ccsi

Kultura i twórczość nie mają monopolu na kreatywność, jakkolwiek często jej wymagają w sporach dawkach

odczuwają potrzebę wyjścia poza schematy, zasady, poza utrzymywanie swoich fantazji w granicach sprawdzonej normy.

Intuicja podpowiada, że dostosowanie kultury, twórczości i czasu wolnego do zasad „przemysłowych” brzmi dość niepokojąco – dla kultury i czasu wolnego przede wszystkim. Nadmiar wyobraźni i kreatywności w praktyce szpitala, kolejnictwa czy przetwórstwa rolno-spożywczego jest równie podejrzany. Jak więc pogodzić ze sobą obszary, które wydają się za sobą nie przepadać?

Kultura i twórczość nie mają monopolu na kreatywność, jakkolwiek często jej wymagają w sporach dawkach; zarządzanie i sukces przedsiębiorstwa nie zależą tylko od rachunków, obliczeń i obniżania kosztów, jakkolwiek muszą się nimi posługiwać, planując dalsze podbijanie rynku. Coraz częściej trwała pozycja konkurencyjna firmy powstaje dzięki odmienności, zaskoczeniu i zmianie paradygmatu.

Wymęczony sukces Greków nad Trojanami wziął się z natchnionej i pokrętej inicjatywy króla Itaki, który połączył znajomość psychologii z abstrakcyjną przyjemnością posiadania dużego zwierzęcia na kołach. Ta opowieść zapewne nigdy się nie kończy i w różnych jej odmianach jest obecna w naszym wieku. Pozostaje więc wyznaczyć obszar, gdzie entuzjaści kultury spotkają się z cynikami biznesu, aby znaleźć odpowiedź na pytanie: czy jesteśmy sobie potrzebni i o jakie wartości może nam chodzić. A co do przemysłowego traktowania kultury... smutne, że spadkobiercy Homera nie doczekali się powstania instytucji tantiem i praw autorskich.

W ramach twórczej praktyki niepopartej, jak na razie, adekwatnym doświadczeniem wyrażam nadzieję, że nasz projekt pomoże odpowiedzieć na niektóre pytania, albo chociaż postawić te właściwe.

Na przykład dla dobra wspólnego.

Nowa jakość obsługi inwestorów w Małopolsce – partnerstwo na rzecz rozwoju

tekst Jarosław Komorniczak, specjalista ds. współpracy z JST, KPT

Małopolska słynie z przedsiębiorczości mieszkańców. Nasz region od lat przoduje w liczbie przedsiębiorstw, a wiele regionalnych firm jest już światowymi markami. Ich rozwój to również rozwój naszych małych ojczyzn – gmin, w których działają małopolscy przedsiębiorcy. Zdajemy sobie sprawę z tego, że kluczowym czynnikiem jest przyciąganie nowych inwestycji. Z tego powodu startuje nowy projekt napędzający inwestycje w regionie.

Krakowski Park Technologiczny, Bank Gospodarstwa Krajowego i Województwo Małopolskie łączą siły w ramach projektu „Standardy Obsługi Inwestora w Małopolsce 2.0”. Tych trzech partnerów postanowiło rozwinąć dotychczasową współpracę i zsynchronizować swoje działania realizowane w ramach polityki proinwestycyjnej. Wspólne działanie i efekt synergii powinny zwiększyć efektywność i skuteczność podejmowanych działań.

Projekt ma na celu przede wszystkim:

- ▶ podniesienie kompetencji pracowników samorządowych poprzez szkolenia i wizyty studyjne, które pozwolą na zdobycie nowej wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi inwestorów;
- ▶ popularyzowanie Małopolski jako regionu przyjaznego inwestorom, dzięki koordynacji działań na rzecz rozwoju infrastruktury inwestycyjnej;
- ▶ wsparcie rozwoju gospodarczego regionu poprzez przyciąganie nowych inwestycji i wspieranie przedsiębiorczości na poziomie lokalnym.

Skąd nazwa projektu i dlaczego standardy obsługi inwestora w gminach są tak ważne w rozwoju regionu?

Odpowiednie standardy działania samorządów i ich pracowników są kluczowe w zapewnieniu sprawnej i skutecznej obsługi inwestorów. Obejmują one nie tylko profesjonalne podejście do współpracy z przedsiębiorcami, ale także umiejętność szybkiego i efektywnego rozwiązywania problemów, transparentność procedur administracyjnych oraz dostępność informacji o możliwościach inwestycyjnych w regionie. Dzięki temu inwestorzy mają pewność, że ich projekty będą realizowane zgodnie z najwyższymi standardami, co z kolei zwiększa atrakcyjność regionu jako miejsca do inwestowania. Profesjonalna i dostosowana do potrzeb przedsiębiorców obsługa pozwoli Małopolsce zyskać przewagę na coraz bardziej konkurencyjnym, globalnym rynku gospodarczym.

W projekcie biorą udział 24 gminy z całej Małopolski – Babice, Bobowa, Chrzanów, Dąbrowa Tarnowska, Miasto Gorlice, Iwanowice, Korzenna, Krzeszowice, Książ Wielki, Libiąż, Miasto Mszana Dolna, Pcim, Proszowice, Sę-

kowa, Skawina, Stryszów, Szczurowa, Świątniki Górne, Miasto Tarnów, Trzebinia, Wielka Wieś, Wieprz, Zakliczyn i Zabno.

– Współpraca gmin z samorządem województwa jest kluczowa dla rozwoju regionu. Nasze wspólne działania mają na celu przygotowanie lokalnych liderów do skutecznej obsługi inwestorów i wspierania rozwoju gospodarczego gmin – podkreśla Jerzy Kopec, dyrektor Departamentu Nadzoru Właścielskiego i Gospodarki UMWM.

Co będziemy robić?

Dla uczestniczących w projekcie gmin przewidziano bardzo szeroką i intensywną paletę działań edukacyjnych, a także szereg działań rozwijających i wspierających współpracę na linii samorząd-przedsiębiorcy. Szkolenia dla kadry kierowniczej oraz pracowników merytorycznych, wizyty studyjne, konferencje dla przedsiębiorców oraz działania promujące rozwój gospodarczy Małopolski, to tylko część tej bogatej oferty.

Inauguracyjne szkolenie dla kadry kierowniczej odbyło się 10 czerwca w siedzibie Krakowskiego Parku Technologicznego. W trakcie pierwszego spotkania, przedstawiony został harmonogram i organizacja działań projektowych, na cały okres realizacji. Uczestnicy wzięli też udział w dyskusji na temat tego kim dla gminy jest inwestor i jakie jest jego znaczenie w jej długofalowym rozwoju.

– Pierwsze szkolenie to dopiero początek. Dzięki zaangażowaniu wszystkich uczestników i partnerów projektu, jesteśmy pewni, że Małopolska stanie się jeszcze bardziej przyjazna dla inwestorów, co przyczyni się do dynamicznego rozwoju całego regionu – stwierdziła Krystyna Sadowska, dyrektor działu obsługi inwestora Krakowskiego Parku Technologicznego.

Zwiększenie dochodów gmin z tytułu opłat i podatków, tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój infrastruktury drogowej i technicznej czy wspieranie różnych aktywności społecznych i kulturalnych, to tylko niektóre korzyści wynikające z rozwoju lokalnych przedsiębiorstw i przyciągania nowych inwestorów, wymieniane przez uczestników szkolenia.

Inwestycje potrzebują finansów

Inwestycje potrzebują finansów – zarówno ze strony przedsiębiorców, jak i samorządów, które często muszą dostosować infrastrukturę do potrzeb potencjalnych inwestorów. O tym, gdzie ich szukać oraz w jaki sposób z nich skorzystać, wiedzą najlepiej eksperci Banku Gospodarstwa Krajowego, banku, który od ponad 100 lat swojego istnienia aktywnie działa na rzecz obu tych grup.

– Nasza misja to wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez różnorodne programy finansowania inwestycji. Projekt Standardy Obsługi Inwestora w Małopolsce 2.0 jest doskonałą okazją do pokazania, jak BGK może wspierać zarówno lokalne samorządy, jak i przedsiębiorców – mówiła Renata Deptała, dyrektor Regionu Małopolskiego Banku Gospodarstwa Krajowego.

Projekt odpowiada na diagnozowane potrzeby gmin w obszarze rozwoju oferty proinwestycyjnej, a duże zainteresowanie udziałem pokazuje rosnącą samoświadomość lokalnych samorządów. Wieloletnia współpraca partnerów projektu z małopolskimi gminami, rozwijanie wzajemnych relacji i budowanie zaufania przyniosą kolejne owoce.

– Odpowiednia obsługa inwestora i umiejętność posługiwania się wszelkimi narzędziami dostępnymi w tym zakresie dla gminy, pomagającymi jej przyciągnąć inwestora, właściwie go obsłużyć i stworzyć dobrą aurę do tego, żeby ten inwestor na naszym terenie osiadł i się rozwinął, to przyszłością nam jako główna idea uczestnictwa w projekcie – dodał Radosław Warzecha, wójt gminy Babice.

Liczymy, że widoczna od początku pozytywna energia, motywacja do działania i dobra współpraca zarówno partnerów, jak i uczestników, będzie owocować w kolejnych miesiącach. Razem udowadniamy, że Małopolska może rozwijać się szybko.

Inauguracyjne szkolenie odbyło się 10 czerwca 2024 r. w siedzibie Krakowskiego Parku Technologicznego

– Wnioski o tańszy niż standardowy kredyt wspierający zrównoważone inwestycje można składać do 21 grudnia 2024 r. – mówi Renata Deptała, dyrektor Regionu Małopolskiego Banku Gospodarstwa Krajowego

Tańsze kredyty wspierające zrównoważone inwestycje dla firm

tekst Materiał powstał we współpracy z BGK

– Dlaczego BGK angażuje się w finansowanie wspierające zrównoważone inwestycje?

– Bank Gospodarstwa Krajowego nie jest zwykłym bankiem. Jest bankiem wspierającym zrównoważony rozwój. W obliczu rosnących wyzwań klimatycznych i społecznych, a także regulacji, zrównoważone inwestycje niosą za sobą liczne korzyści, w tym finansowe. Zrównoważone inwestycje to od powiedź na globalne wyzwania i strategiczny wybór Unii Europejskiej. Razem z innymi bankami i instytucjami prorozwojowymi UE, angażujemy się w szereg projektów i inicjatyw wspierających tego typu projekty: np. inicjatywy na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym. Dbałość o zrównoważony rozwój ma też wymiar praktyczny. Udzielając tańszego finansowania, zachęcamy przedsiębiorców do prowadzenia zrównoważonych inwestycji.

– Czym są zrównoważone inwestycje?

– Zrównoważone inwestycje muszą m.in. zapewnić istotny wkład w realizację co najmniej jednego z sześciu celów środowiskowych wyznaczonych przez Unię Europejską. Te cele to: łagodzenie zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu, zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola oraz ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów. Jednocześnie taka inwestycja nie może wyrządzać poważnych szkód dla żadnego z celów środowiskowych.

Wymogiem dla podmiotów realizujących takie inwestycje jest też prowadzenie działalności zgodnie z procedurami zapewniającymi odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej. Krótko mówiąc, zrównoważone inwestycje cechują się m.in. poszanowaniem środowiska naturalnego, dbałością o pracowników i społeczność lokalną oraz prowadzeniem w sposób transparentny.

– Kto może skorzystać z finansowania wspierającego zrównoważone inwestycje?

– Kredyt jest dostępny dla przedsiębiorców, którzy, według unijnej taksonomii, mają potrzeby transformacji w kierunku zrównoważonej działalności. Z preferencyjnych warunków mogą skorzystać firmy, które planują inwestycję wnoszącą istotny wkład w osiągnięcie celów środowiskowych oraz poszukującą zewnętrznego finansowania na jej realizację.

– Określenie taksonomia UE nie dla wszystkich jest zrozumiałe. Co ono oznacza?

– Taksonomia Unii Europejskiej to systematyka działalności wnoszących wkład w osiągnięcie celów środowiskowych wraz z zestawem kryteriów, które muszą spełniać. Już dziś największe firmy muszą raportować, jaka część ich działalności realizuje te cele. Taki obowiązek wynika z unijnych przepisów dotyczących raportowania niefinansowego. Podobne raporty za 2026 r. będą musiały przygotowywać coraz mniejsze podmioty, w tym firmy z sektora MŚP notowane na giełdzie. Warto się do tego przygotować.

– Jakże konkretne inwestycje można sfinansować?

– Lista możliwych inwestycji jest długa, a katalog obejmuje 16 działalności opisanych w taksonomii. Możemy wesprzeć przedsiębiorców w sfinansowaniu zakupu niskoemisyjnych pojazdów pasażerskich, inwestycji w sieć wodnokanalizacyjną, montażu instalacji fotowoltaicznej, budowy instalacji wytwarzającej energię ciepłą/chłodniczą z ciepła odpadowego; budowy lub modernizacji instalacji do produkcji żywności czy materiałów z tworzyw sztucz-

Renata Deptała, dyrektor Regionu Małopolskiego Banku Gospodarstwa Krajowego

nych, gdzie większość tworzywi pochodzi z recyklingu. – To tylko przykłady projektów, jakie przedsiębiorcy mogą zrealizować ze wsparciem BGK.

– Kto może otrzymać kredyt i na jakich warunkach?

– Oferta dotyczy finansowania wspomnianych 16 rodzajów inwestycji. Do każdego rodzaju inwestycji wskazaliśmy jedno kryterium techniczne, które należy spełnić. Dzięki temu z oferty mogą korzystać również przedsiębiorstwa, które dopiero zapoznają się z taksonomią UE i zasadami jej stosowania.

– Na jakie korzyści mogą liczyć klienci BGK? Co jest atutem tego rozwiązania?

– W tym przypadku bank nie pobiera prowizji za udzielenie kredytu inwestycyjnego i proponuje niższą od standardowej marżę. Przy większych kwotach kredytu może to przynieść wymierne oszczędności. Proponujemy też niższe od standardowych stawek BGK opłaty za pozostałe usługi związane z prowadzeniem rachunku bieżącego.

– Czy oferta tańszego kredytu jest ograniczona czasowo?

– Tak. Wnioski o tańszy niż standardowy kredyt wspierający zrównoważone inwestycje można składać do 21 grudnia 2024 r. Zachęcam do kontaktu z pracownikami banku w regionie. Służymy ekspercką wiedzą i na pewno przeanalizujemy indywidualnie każdą inwestycję. Zapraszamy do kontaktu.

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Bank Gospodarstwa Krajowego to polski bank rozwoju, jedyna taka instytucja w kraju. BGK wspiera zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy Polski. Współpracuje z sektorem publicznym i samorządowym. Wspiera budowę mieszkań, rozwój infrastruktury i przedsiębiorczości, w tym ekspansję zagraniczną polskich firm. Finansuje inwestycje o strategicznym znaczeniu dla bezpieczeństwa kraju.

Artykuł ma charakter informacyjny oraz marketingowy.

FOT. WITOLD NOGIEC

FOT. JACEK LIGUZINSKI

Pomorskie inspiracje dla małopolskich samorządów

Trzydniowa wizyta studyjna na Pomorzu, organizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, to kolejne działanie realizowane w ramach projektu Standardy Obsługi Inwestora w Małopolsce 2.0.

tekst Jarosław Komorniczak, specjalista ds. współpracy z JST, KPT

FOT. JACEK LUGUZIŃSKI

Projekt realizowany przez Krakowski Park Technologiczny, Bank Gospodarstwa Krajowego i Województwo Małopolskie ma na celu pomoc gminom z naszego regionu w przyciąganiu nowych inwestycji i podnoszeniu standardu współpracy z przedsiębiorcami.

W ramach wizyty przedstawiciele gmin uczestniczących w projekcie wzięli udział w szeregu interesujących spotkań z udziałem władz samorządowych i instytucji otoczenia biznesu z terenu województwa pomorskiego, tj. Urzędem Miasta Rumia, Rumia Invest Park, Agencją Rozwoju Pomorza S.A., Gdańską Agencją Rozwoju Gospodarczego.

Rumia Invest Park

W Urzędzie Miasta Rumia burmistrz Michał Pasieczny zaprezentował model rozwoju gospodarczego gminy oparty na działaniach spółki Rumia Invest Park. Prezes spółki Agnieszka Rodak, wraz ze swoim zespołem, nie tylko podzieli-

ła się z uczestnikami wizyty swoimi doświadczeniami w tworzeniu lokalnej strefy ekonomicznej, ale również oprowadziła ich po terenach inwestycyjnych i zbudowanej na ich obszarze hali produkcyjno-magazynowej. W spotkaniu udział wzięli również starosta wejherowski Marcin Kaczmarek.

Przykład Rumii może być inspiracją dla miast średniej wielkości. Gmina powołując odrębną spółkę i gromadząc w niej zespół fachowców, postawiła na przyciąganie inwestycji jako swój cel strategiczny. Takie podejście pozwoliło nie tylko zwiększyć dochody budżetu z tytułu podatku od nieruchomości, ale również rozpocząć działania zmierzające do stworzenia dobrze płatnych miejsc pracy. Takie rozwiązanie pozwala mieszkańcom pracować blisko i nie podróżować codziennie do pracy w aglomeracji trójmiejskiej.

Pozyskiwanie i uzbrajanie terenów inwestycyjnych, przyciąganie i obsługa inwestorów to niejedynie zadania spółki. Władze Rumii powierzyły jej również przygotowanie i wdrożenie strategii niezależności energetycznej gminy. Rumia Invest Park odpowiada też za powołanie i realizację zadań Pomorskiego Centrum Kompetencji Morskiej Energetyki Odnawialnej. Jak widać, doświadczony zespół potrafił podjąć szeroki wachlarz ważnych działań prorozwojowych.

Agencja Rozwoju Przemysłu

Spotkanie w siedzibie Agencji Rozwoju Przemysłu było okazją do poznania pomorskiego modelu regionalnej polityki rozwoju gospodarczego, opartego m.in. na rozbudowanych projektach prowadzonych przez ARP, takich jak Invest in Pomerania, Pomorski Broker Eksportowy czy Spektrum – Pomorski System Usług Doradczych. O tym, w jaki sposób projekty te finansowane z funduszy regionalnych pomagają rozwijać gospodarkę regionu, opowiadał wiceprezes ARP Piotr Ciechowicz, Katarzyna Laskowska, zastępca dyrektora Działu Rozwoju Przedsiębiorczości, i Maciej Siłarski, zastępca dyrektora Działu Obsługi Inwestora.

Trzy duże projekty kluczowe, realizowane w trybie pozakonkursowym, dysponujące prawie stu milionami euro w obecnej perspektywie, pozwalają na wdrażanie rozbudowanej, ambitnej i szeroko zakrojonej strategii wspierania rozwoju gospodarczego regionu. Skupie-

FOT. URZĄD MIASTA RUMIA

nie ich w jednej instytucji ułatwia zarządzanie i obniża koszty administracyjne projektów. Jak podkreślił gospodarze, wieloletnie projekty kluczowe pozwalają im rozwinąć dotychczasowe działania i poszerzać ofertę gospodarczą regionu. Tylko w ramach projektu Invest in Pomerania założono stworzenie 10 000 nowych miejsc pracy. Partnerami w tym projekcie są zarówno dwie spółki strefowe, działające na terenie województwa, jak i szereg kluczowych samorządów gminnych.

Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego

Wizyta w Gdańskiej Agencji Rozwoju Gospodarczego i spotkanie z udziałem Dawida Szpinka, dyrektora Biura Wsparcia Inwestora, oraz Alicji Skoniecznej, zastępcy dyrektora Biura Wsparcia Inwestora, była okazją do poznania specyfiki inwestycyjnej miasta, które w rozwoju wykorzystuje potencjał portowy i długofalową koncepcję zagospodarowania dostępnych terenów w modelu dzierżawy.

Utworzona przez Gdańsk spółka celowa realizuje w imieniu miasta szereg działań z zakresu polityki proinwestycyjnej. W szczególności odpowiada za pozyskiwanie, uzbrajanie i oferowanie terenów inwestycyjnych dla przedsiębiorców. Posiada cztery większe parki przemysłowe, a także szereg mniejszych terenów inwestycyjnych. Spółka, pozyskując tereny, odpowiada za uporządkowanie stanu prawnego działek i uzbrojenie terenu w niezbędną infrastrukturę.

Korzystając z dogodnego położenia posiadanych terenów, w pobliżu lub wręcz na obszarze jednego z największych portów morskich na Bałtyku, spółka oferuje swoje tereny w formule trzyletniej dzierżawy. Dodatkowo pobiera od inwestorów opłaty za służebność dróg i mediów, co pozwala planować jej długofalowe funkcjonowanie, również w okresie, gdy wszystkie dostępne tereny zostaną zagospodarowane.

Wymiana doświadczeń

W trakcie wizyty, również nasi samorządowcy dzielili się z gospodarzami małopolskimi doświadczeniami, zarówno w obszarze polityki proinwestycyjnej, jak i w obszarach wykraczających poza ramy projektu. Niektóre z rozwiązań wypracowanych przez małopolskie gminy spotkały się z dużym zainteresowaniem naszych pomorskich partnerów.

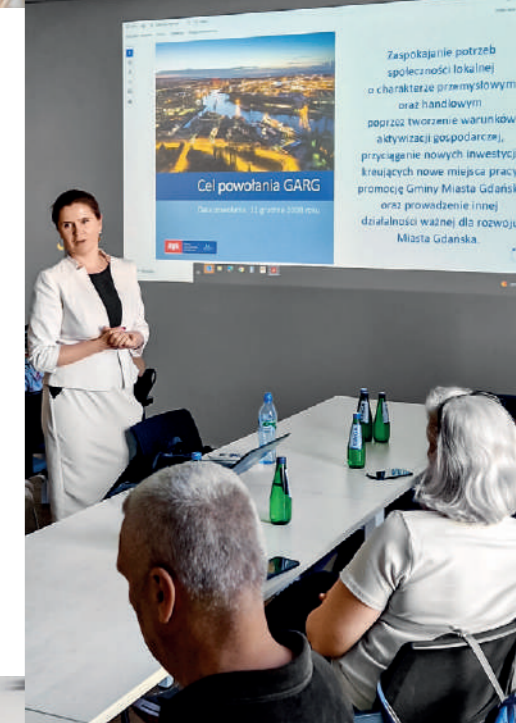
W wyjeździe wzięli udział przedstawiciele małopolskich samorządów, takich jak: Bobowa, Chrzanów, Dąbrowa Tarnowska, Gorlice, Iwanowice, Korzenna, Krzeszowice, Książ Wielki, Libiąż, Mszana Dolna, Peim, Proszowice, Skawina, Stryszów, Szczurowa, Świątniki Górne, Tarnów, Trzebinia, Wielka Wieś, Zakliczyn i Zabno.

Zarówno miniona wizyta, jak i kolejne wizyty planowane przez Województwo Małopolskie zdynamizują działania proinwestycyjne w naszym regionie i zainspirują samorządowców do podejmowania nowych wyzwań w małopolskich gminach.

FOT. URZĄD MIASTA RUMIA

W ramach wizyty przedstawiciele gmin uczestniczących w projekcie wzięli udział w wielu interesujących spotkaniach z udziałem władz samorządowych i instytucji otoczenia biznesu z województwa pomorskiego, tj. Urzędem Miasta Rumia, Rumia Invest Park, Agencją Rozwoju Pomorza S.A., Gdańską Agencją Rozwoju Gospodarczego

FOT. JACEK LUGUZIŃSKI

FOT. URZĄD MIASTA RUMIA

CarnaLifeHolo

Międzynarodowy sukces MedApp: Wspieramy lekarzy na całym świecie

tekst Paulina Szymczewska

USA, Niemcy, Austria, Czechy, Słowacja, Węgry, Finlandia, a nawet Brazylia – spółka MedApp konsekwentnie i systematycznie realizuje swój plan ekspansji zagranicznej. To kolejna z małopolskich firm, która odniosła międzynarodowy sukces.

MedApp to krakowska spółka technologiczna, która działa w obszarze cyfrowej opieki zdrowotnej, specjalizując się w sztucznej inteligencji i holograficznej wizualizacji obrazowych danych medycznych. Rozwija ona technologie wspomagające procedury zabiegowe z szerokiego spektrum specjalizacji. Jej innowacyjne rozwiązania rewolucjonizują sposób, w jaki można leczyć pacjentów i ratować ludzkie życie.

Sztandarowym produktem krakowskiej firmy, który został doceniony na świecie i uzyskał szereg nagród oraz wyróżnień, jest CarnaLife Holo. To przełomowa technologia trójwymiarowej, holograficznej wizualizacji obrazowych danych diagnostycznych, wspierająca planowanie i przeprowadzanie zabiegów medycznych. Umożliwia ona zaplanowanie i wsparcie śródzabiegowe w zakresie różnych struktur anatomicznych, m.in.: wątroby, serca, płuc, nerek, mózgu, naczyń krwionośnych czy kości.

Jak to działa? Przeprowadzający zabieg lekarz – z pomocą gogli HoloLens 2 firmy Microsoft – widzi trójwymiarowy hologram odzwierciedlający plan zabiegu z uwzględnieniem struktury anatomicznej, która ma być operowana. Może go dowolnie obracać, skalować czy „wchodzić” we wnętrze organu, a wszystko to robi przy pomocy gestów i komend głosowych, bez utraty sterylności i bez konieczności współpracy z dodatkowym technikiem. Jak pokazują publikacje naukowe użytkowników tego systemu, wykorzystanie CarnaLife Holo pozwala na skrócenie czasu planowania, jak i przeprowadzenia zabiegu, zwiększając precyzję i redukując ryzyko wystąpienia powikłań.

Od kardiologii aż po chirurgię onkologiczną

MedApp sukcesywnie wprowadza CarnaLife Holo do praktyki klinicznej, począwszy od pierwszych operacji w Polsce w 2018 roku, aż po zdobycie zaufania i uznania na arenie międzynarodowej. Ta wyjątkowa technologia pomaga chirurgom na całym świecie w precyzyjnym planowaniu i przeprowadzaniu zabiegów. Do dziś skorzystały z niej szpitale w kilkunastu krajach na świecie, wykonując setki udanych zabiegów.

Lekarze wykorzystują możliwości technologii firmy MedApp, pokazując jej przydatność w licznych pracach naukowych czy podczas wystąpień na sympozjach w Europie, Ameryce Północnej i Azji. Do tej pory wykonano ponad 600 operacji z wykorzystaniem tej technologii w takich specjalizacjach

jak: kardiologia interwencyjna, urologia, ortopedia, chirurgia onkologiczna i pediatria.

Warto zaznaczyć, że CarnaLife Holo jest certyfikowanym wyrobem medycznym nie tylko na rynku europejskim, ale również w USA i Brazylii.

Na stałe korzystanie z CarnaLife Holo decyduje się coraz więcej szpitali. – Widzimy wyraźny wzrost zainteresowania naszą technologią. Dziś wielu lekarzy traktuje holograficzne obrazowanie 3D w mieszczonej rzeczywistości jako kolejny krok w ewolucji diagnostyki obrazowej. Tak jak trudno wyobrazić sobie diagnozowanie bez promieni Roentgena, ultrasonografii czy rezonansu magnetycznego, tak holografia 3D staje się obowiązkowym elementem rozszerzającym możliwości wspomnianych technik – podkreśla Andrzej Skalski, CTO CarnaLife Holo w MedApp.

Warto podkreślić, że CarnaLife Holo był kluczowym narzędziem w wielu skomplikowanych i pionierskich operacjach. Jednym z przykładów jego zastosowania było wsparcie śródzabiegowe podczas operacji BASILICA, jednej z najtrudniejszych procedur kardiologii interwencyjnej wykonanej w szpitalu AKH w Wiedniu. System CarnaLife Holo dostarczał trójwymiarowy hologram bijącego serca w czasie rzeczywistym podczas zabiegu. Innym przykładem była operacja usunięcia zmiany nowotworowej kości wraz z implantacją spersonalizowanego implantu, wykonana przez prof. Pawła Łęgosza w Szpitalu Klinicznym Dzieciątka Jezus UCK WUM.

Ambitny plan globalnej ekspansji

CarnaLife Holo uzyskało szereg certyfikatów potwierdzających jego zgodność z najwyższymi standardami jakości i bezpieczeństwa. Zostało również uhonorowane wieloma nagrodami i wyróżnieniami. Wśród nich wymienić można choćby: Godło Teraz Polska, Polski Produkt Przyszłości czy nominację do Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP. Firma MedApp zwyciężyła także w wielu prestiżowych konkursach, m.in. Mother and Child Startup Challenge, Grand Prix OVH Startup Programme, Innovative Start-up Award Europejskiego BioForum czy Google for Startups EU Program.

To właśnie dzięki swojej innowacyjnej technologii spółka MedApp odniosła międzynarodowy sukces. Sukcesywnie realizuje ona swój plan ekspansji zagranicznej. Szczególnie aktywne były ostatnie lata. Krakowska firma pozyskała dystrybutorów i partnerów biznesowych oferujących jej technologię na wielu rynkach, w tym najważniejszym dla niej rynku USA.

Skoro o Stanach Zjednoczonych mowa, niezwykle ważnym dla MedApp wydarzeniem było powołanie spółki zależnej MedApp USA Inc. z siedzibą w Dover w stanie Delaware. – Posiadanie spółki w USA jest naturalnym krokiem, abyśmy mogli w efektywny sposób odpowiadać na zapotrzebowanie amerykańskich partnerów i klientów. Ten ruch jest kolejnym etapem w komercjalizacji technologii CarnaLife Holo w USA, gdyż posiadamy już certyfikat FDA dopuszczający nasz produkt na ten rynek – mówi prezes MedApp David Odrakiewicz i dodaje, że Stany Zjednoczone to największy rynek medyczny na świecie, a MedApp USA Inc. przyczyni się nie tylko do ekspansji grupy kapitałowej MedApp na terenie USA, ale również pomoże w realizacji planu globalnej ekspansji.

Oczywiście krakowska firma nie osiada na laurach i ma ambitne plany na przyszłość. – Obejmują one m.in. dalszy rozwój technologii CarnaLife Holo, poszerzenie naszej obecności na rynkach zagranicznych oraz współpracę z partnerami branżowymi w celu dostarczenia rozwiązań wypełniających luki w istniejących procedurach medycznych. Nasza misja to nieustające dążenie do poprawy jakości opieki zdrowotnej i umożliwianie lepszego życia pacjentom na całym świecie – podkreśla prezes David Odrakiewicz.

O rolnictwie przyszłości w Prandocinie-Łłach

tekst Klaudia Huma, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

W Prandocinie-Łłach, w siedzibie firmy Amplus, odbyła się pierwsza tegoroczna konferencja regionalna z cyklu Innowacyjna Małopolska. Amplus to jedna z największych polskich firm z sektora rolno-spożywczego, specjalizująca się w produkcji, przetwórstwie i dystrybucji świeżych owoców i warzyw. Konferencję otworzył, w imieniu Województwa Małopolskiego, Andrzej Bańka, zastępca dyrektora Departamentu Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki UMWM.

Wydarzenie rozpoczęło się od prezentacji Jagobota – automatycznego robota do zbioru truskawek stworzonego na Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie. Koniecznością współczesnego rolnictwa jest cyfryzacja, wdrażanie nowych technologii i robotyzacja ciężkich oraz uciążliwych prac. Tylko to zapewni konkurencyjność oraz umożliwi zatrzymanie młodego pokolenia na wsi. To jedne z wielu przesłań płynących z panelu dyskusyjnego poświęconego

Jagobot – automatyczny robot do zbioru truskawek

Transformacja przedsiębiorstwa w erze automatyzacji

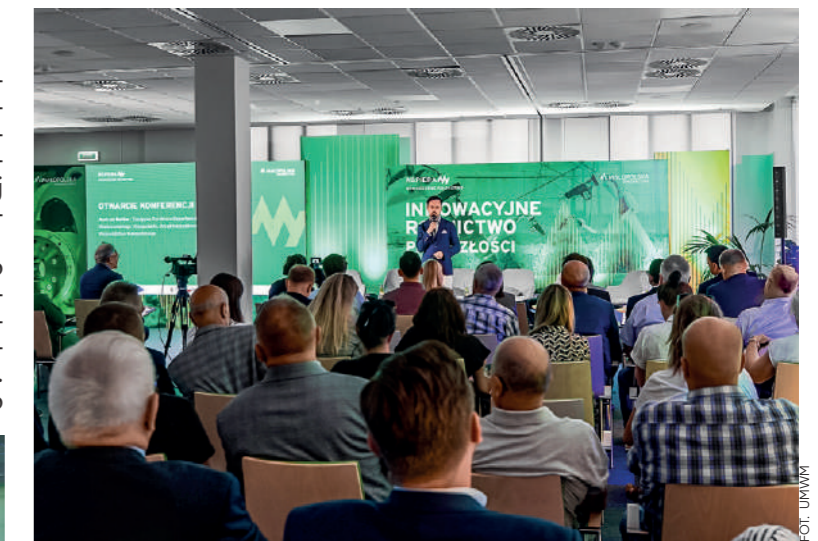
tekst Klaudia Huma, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

W zatorskiej siedzibie firmy Protech 10 lipca odbyła się już druga konferencja z cyklu Innowacyjna Małopolska. Wydarzenie otworzył Jerzy Kopeć, dyrektor Departamentu Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki UMWM.

Rodzinną firmą Protech może być inspiracją, ponieważ dzięki odważnym decyzjom oraz inwestycjom w najnowsze technologie firma wykorzy-

Podczas spotkania zaprezentowano również technologie powstałe dzięki eksploracji kosmosu

Andrzej Bańka, zastępca dyrektora Departamentu Nadzoru Właścicielskiego i Gospodarki UMWM

rolnictwu. Konferencja była także miejscem rozmowy o sukcesach w firmach rodzinnych, narzędziach wsparcia branży rolno-spożywczej na Wystawie Światowej Expo 2025 w Osace oraz wykorzystywaniu technologii satelitarnych w nowoczesnym rolnictwie. Po części konferencyjnej uczestnicy mogli zobaczyć nowoczesną, zautomatyzowaną szklarnię tunelową uprawy plantacji truskawki firmy Amplus.

Link do artykułu:

<https://innowacyjna.malopolska.pl/jakie-powinno-byc-innowacyjne-rolnictwo-przyszlosci/>

stuje w zakładzie najnowsze roboty, autonomiczne wózki widłowe, posiada nowoczesne stanowiska spawalnicze oraz w pełni zautomatyzowany system malowania, a współczynnik robotyzacji według metodologii IFR firmy wynosi 571 robotów / 10 000 pracowników przy średniej 71 dla Polski.

Konferencję rozpoczął speech Innowacje to Wy, przybliżający technologię CarnaLife Holo, która już dziś jest dużym wsparciem dla lekarzy przy wykonywaniu skomplikowanych operacji. Panel dyskusyjny pokazał z kolei, że automatyzacja oraz nowoczesne technologie są nieuniknionym kierunkiem rozwoju i transformacji współczesnych, nowoczesnych przedsiębiorstw. Następnie mentor oraz sukcesor z firmy WAMECH podzielił się doświadczeniami na temat sukcesu. Finalnym wystąpieniem była prezentacja technologii powstałych dzięki eksploracji kosmosu. Wydarzenie zwieńczyło wspólne zwiędzanie hal produkcyjnych Protech, w czasie którego uczestnicy mogli przyrzyć się z bliska działaniu firmy w erze automatyzacji.

Link do artykułu:

<https://www.malopolska.pl/aktualnosci/biznes-i-gospodarka/automatyzacja-i-cyfryzacja-to-przyszlosc>

Dyskutowano też o nowoczesnych technologiach, które są nieuniknionym kierunkiem transformacji współczesnych, nowoczesnych przedsiębiorstw

Kongres Przedsiębiorstw Rodzinnych

FOT. UMWM

Kongres Przedsiębiorstw Rodzinnych odbył się 23 i 24 maja w Krakowie. Jego organizatorem było Centrum Przedsiębiorstw Rodzinnych przy Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Województwo Małopolskie było partnerem Kongresu.

O znaczeniu firm rodzinnych dla rozwoju gospodarki, wyzwaniach sukcesyjnych, ale i instrumentach prawnych wspierających sukcesję dyskutowali znakomici prelegenci – naukowcy, prawnicy i przedsiębiorcy z całej Polski.

W ramach Kongresu odbyło się również posiedzenie Małopolskiej Rady ds. Sukcesji i Transferu Biznesu tj. gremium doradczego Zarządu Województwa Małopolskiego w obszarze sukcesji. Rada stanowi też platformę współpracy pomiędzy różnymi instytucjami współpracującymi i zrzeszającymi przedsiębiorców. Spotkanie było znakomitą okazją do rozmowy na temat możliwości współdziałania, służyło również wypracowaniu przyszłych priorytetów i kolejnych działań w temacie upowszechniania wiedzy o sukcesji oraz wsparcia firm z regionu w tym procesie.

CONFidence 2024

Konferencja CONFidence, największe wydarzenie dotyczące bezpieczeństwa w świecie IT w Europie Środkowo-Wschodniej, odbyła się 27 i 28 maja w Krakowie. Zgromadziła aż 1700 uczestników z kraju i z zagranicy.

Wydarzenie przyciągnęło szerokie grono osób zainteresowanych najnowszymi trendami i rozwiązaniami w dziedzinie cyberbezpieczeństwa tj. ekspertów od zabezpieczeń, naukowców, programistów, informatyków. Program tegorocznej edycji wydarzenia był pełen ciekawych wykładów, studiów przypadków oraz prezentacji innowacyjnych rozwiązań. Podczas konferencji odbyło się łącznie blisko 40 wykładów, 8 warsztatów, które poprowadziło ponad 50 prelegentów. Województwo Małopolskie było partnerem wydarzenia, otrzymując tytuł „Regionu Gospodarza”.

FOT. ORGANIZATOR

FOT. ORGANIZATOR

Digital Dragons w Krakowie

Od 19 do 21 maja Małopolska gościła uczestników Digital Dragons – jednej z największych w naszej części Europy konferencji dedykowanej branży gier komputerowych. Organizowana jest ona rokrocznie - w tym roku już po raz trzynasty - przez Krakowski Park Technologiczny, a Województwo Małopolskie pozostaje partnerem głównym wydarzenia.

Tradycyjnie kulminacyjnym punktem konferencji była Gala Digital Dragons Awards, podczas której nagrodzeni zostali najlepsi producenci gier z Polski i zagranicy. Za najlepszą polską grę ubiegłego roku uznano Cyberpunk 2077: Phantom Liberty studia CD PROJEKT RED. Tę właśnie nagrodę wręczał przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolski Jan Duda.

Uczestnicy Digital Dragons z całego świata, których liczba przekroczyła 2 tys., mieli szansę uczestniczyć w kilkudziesięciu wykładach i panelach dyskusyjnych. Czynna była strefa Expo, na której prezentowało się kilkudziesięciu wystawców, zorganizowany został również konkurs dla niezależnych twórców gier z Polski i środkowo-wschodniej Europy, odbyło się też szereg spotkań biznesowych.

Summer Jam – w świecie małopolskich start-upów

Z nami kolejna edycja jednego z najważniejszych i największych wydarzeń małopolskiej społeczności startupowej – Summer Jam. W spotkaniu wziął udział Łukasz Smółka, marszałek Małopolski. Organizatorem wydarzenia jest Fundacja Wspierająca #OMG-KRK – jeden z kluczowych podmiotów będących częścią lokalnego ekosystemu, który integruje społeczność startupową. Województwo Małopolskie od lat wspiera tę inicjatywę w ramach programu „Małopolska – tu technologia staje się biznesem”.

Summer Jam gościł w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha w Krakowie, a odbywał się pod hasłem „We connect”. Myśl przewodnia wydarzenia doskonale koresponduje z tym, co ważne w biznesie – relacjami i współpracą. Podczas Summer Jam można było wysłuchać prelekcji Daphne Laan (byłej szefowej działu technologii w Google Netherlands, obecnie założycielka m.in. Planetir) oraz panelu dyskusyjnego Acceleration Global Connections z udziałem dr Anny Barnackiej – CEO MindMics, Przemysława Stanisza – współzałożyciela The NorthStar Consulting Group, Martina Scholza – CEO CEG Consult i Briana Daly – Techstars.

Jak co roku kilkuset uczestników miało również możliwość korzystania z rozbudowanej strefy networkingowej. Wydarzenie stanowi doskonałą okazję nie tylko do poszerzenia wiedzy dzięki wystąpieniom zaproszonych gości, ale także do wymiany doświadczeń i poznania osób, które tworzą małopolski ekosystem, a więc start-upów, doświadczonych przedsiębiorców, inwestorów, przedstawicieli instytucji otoczenia biznesu, organizacji pozarządowych i jednostek samorządu.

FOT. ORGANIZATOR (2)

marr

Małopolska Agencja
Rozwoju Regionalnego SA

Wspieramy przedsiębiorczość. Rozwijamy i promujemy Małopolskę!

Zapewniamy korzystne warunki
i przestrzeń do prowadzenia biznesu.

Oferujemy pomoc finansową,
inwestycyjną, doradczą i szkoleniową.

- **Doradzamy** przedsiębiorcom i startującym w biznesie
- **Asystujemy** w zakładaniu firmy
- **Planujemy** rozwój
- **Wspieramy** sprzedaż

Proponujemy:

- ✓ konkurencyjne fundusze pożyczkowe
- ✓ dotacje na rozwój i szkolenia
- ✓ wynajem nowoczesnej przestrzeni dla biznesu

📍 Małopolska Agencja
Rozwoju Regionalnego SA
ul. Kordylewskiego 11
31-542 Kraków

🌐 www.marr.pl
✉ marr@marr.pl
☎ +48 12 617 66 00

EUROPEAN
SPACE
FOUNDATION

AGH

10 **ERC**
EUROPEAN ROVER CHALLENGE
ANNIVERSARY EDITION

6-8 września 2024 r.

Akademia Górniczo-Hutnicza w
Krakowie

MAŁOPOLSKA
PARTNER WYDARZENIA

WEBSITE

